Her okur, kendi bölgesinde gönüllü Politika görevlisi olmalıdır.

● Gazete bayilerinde yeteri kadar Politika bulunup bulunmadığını ve Politika'nın o kente düzenli gelip gelmediğini kontrol etmelidir!

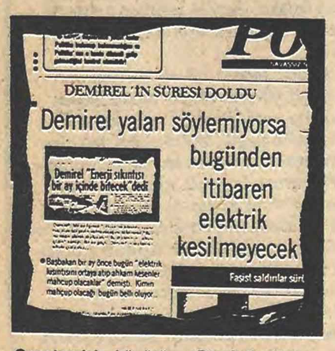
Politika

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

27 Eylül 1977 Salı
250 Kuruş

DİSK, YAYINEVİ'NİN İLK KİTABI ÇIKTI!..
"DİSK EĞİTİM NOTLARI"
Demokratik sınıf ve kitle sendikacılığı bütün kitapçılarda
İSTEME ADRESİ:
DİSK Yayınevi Merter Sitesi Ahmet Kutsi Tecer Cad. 10/1 BAYRAMPAŞA-İSTANBUL
360 sayfa 30 TL.

Elektrik kısıtlamaları Marmara Bölgesinde 3,5 saat, Orta Anadolu'da 3 saat, Ege'de 3 ile 5 saat Doğu ve Güneydoğu'da 5 saat olarak sürüyor... Ve sürecek...

DEMİREL'İN SÜRESİ DOLDU
Demirel yalan söylemiyorsa bugünden itibaren elektrik kesilmeyecek
Demirel "Enerji sıkıntısı bir ay içinde bitecek" dedi
Faşist saldırılar sürü

Gazetemizin küpürü... «Demirel yalan söylemiyorsa, kısıntı kalkacak» diyoruz.. ama kısıntı kalkmadı...

Demirel, geçen ay bu gün, «Bir ay sonra elektrik kısıtlaması kalkacak» demişti

Milliyet Gazetesi Demirel'in bir ay önce verdiği sözü hatırlatıyor...

DEMİREL'İN VERDİĞİ SÖZ GERÇEKLEŞMEDİ
Elektrik kısıtlaması tüm yurtta sürecek

Cumhuriyet Gazetesi, «Demirel'in verdiği söz gerçekleşmedi» diyerek, Enerji kısıntısının tüm yurtta süreceğini bildiriyor...

Süre bugün doldu

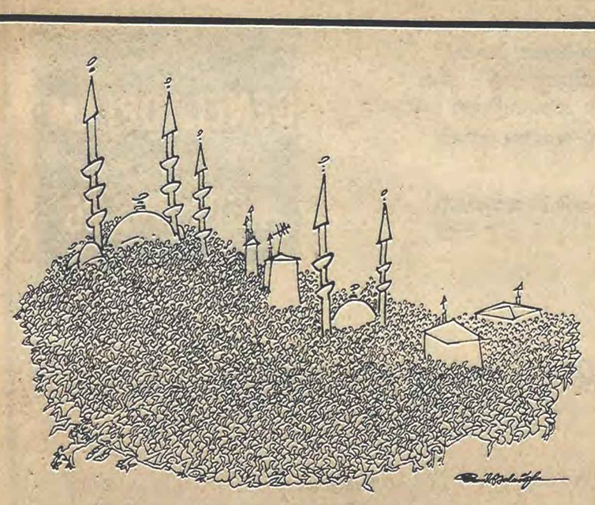
Hürriyet Gazetesi «Süre bugün doldu» diyor. Ve ekliyor, «Demirel'in verdiği söze rağmen elektrik kısıtlamasının kalktığı açıklanmadı.»

"Elektrik sıkıntısı bu kış da sürecek"

Günaydın Gazetesi.. O da sürenin bittiğini yazıyor. Ama İnan kısıntının süreceğini söylüyor...

Demirel ne dersiniz?..

● Uzmanlara göre enerji kısıtlaması Aralık ayında had safhaya ulaşacak ve yüzde 30 oranında artacak

İstanbul'a her yıl 250 bin kişi göç ediyor

- Barajlar "alarm" da çalışıyor... Ambarlı Santralı geçici onarıldı, otomatik kumanda sistemleri elle çalışıyor...
- Kısıntının giderilmesi için devlet fabrikalarının durdurulacağı belirtiliyor.
- 2 CHP'li Demirel'in sözünde durmadığı için "siyasetten çekilmesini" istedi
- Enerji kısıtlaması nedeniyle kaloriferler duracak

● Haberi orta sayfada

YORUM

Tekel zamlarından sonra, "zamları biz yapmadık Tekel yaptı" diyen bir Başbakanın, elektrik kısıntılarının bir ay sonra biteceğini hem de, "altını çizin bu sözlerimin" diyerek müjdelemesinin üzerinden bir ay geçtiğinde, kısıntıların kalkacağına artması, aslında kimseleri şaşırtmadı.

Demirel, 2. MC Hükümetinin başı. Hükümet dediğin güvenoyuyla gelir ve o güvenoyu, yasalara göre, halkın güvenini yansıtır. Hükümet dediğin de o güvene uygun davranmaya zorunludur.

Bugüne değin, güven verme konusunda, 2. MC'den daha kötü sınav vermiş hiçbir hükümetin gelmediğini söylemek mümkün. MC yetkilileri, "hayatı ucuzlatacağız" dediler bir pahalılık cehennemi yarattılar; devalüasyon yapmayacağız dediler; "ayarlama" adı altında devalüasyonun en alasını yaptılar; "Enerji kısıtlaması olmayacak; sözümüze dikkat edin" bir ay sonra elektrikler kesilmeyecek" dediler ve söylemeye gerek yok-sözleri havada kaldı.

Halkın güvenini hak etmeyenler; hükümet etme yöntemleri, gerçekleri örtbas etmek, var olanı yok, yok olanı var göstermek aldatmaca ve vakil kazanma olanlar, hükümet edemezler. Bağımlı, çarpık, topal bir kapitalist düzenin sözcülerinin'söz leri de, tutarlılıkları da o düzene benzer. Hele o düzen işçi sınıfının ve emekçi halkın yükselen hareketi karşısında çoktan inişe geçmişse

BM'de Türk tezine aykırı alınacak kararın tanınmayacağı bildiriliyor

● Dışişleri Kıbrıs sorununun uluslararası bir sorun olmadığında israr ediyor

ANKARA-(ANKA)- Kıbrıs sorununun Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda ele alınması yolunda alınan karar Dışişleri Bakanlığında tepki ile karşılanmıştır. yetkililer, Birleşmiş Milletlerin Kıbrıs konusunda Türk tezine aykırı olarak, aleyhte alacağı kararın Türkiye tarafından tanınmayacağını ifade etmişler konunun özel siyasi komisyonda ele alınması gerektiğini tekrarlamışlardır.

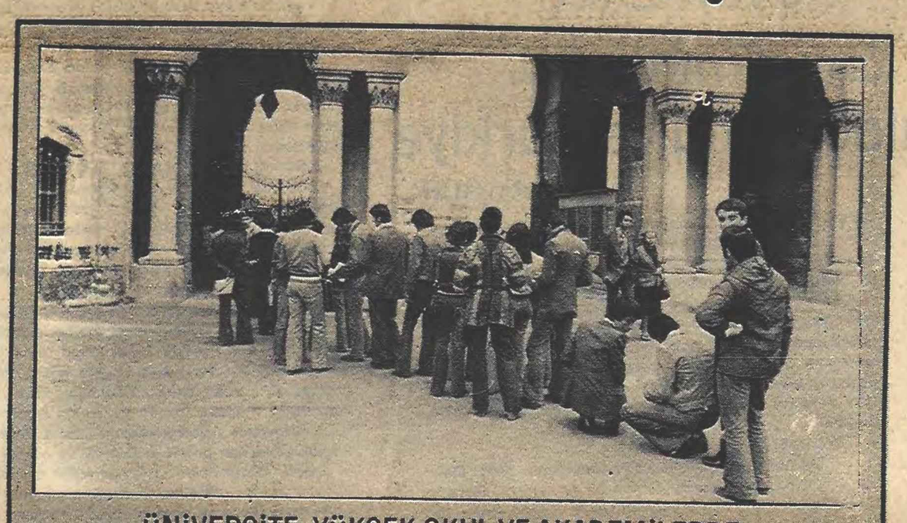
Bu konuda konuşan bir Dışişleri yetkilisi, "Kıbrıs sorunu, Türkiye'nin defalarca tekrarladığı gibi Ada'daki Türk ve Rum toplumları arasında çözümlenmelidir. Bir sorunun çözümünün uluslararası platformlarda değil, görüşmeler yolu ile başarılacağına inanıyoruz. Birleşmiş Milletlerden Kıbrıs konusunda, Türk tezine aykırı, Ada'daki Türk toplumunun haklarını ihlal edici, kısıtlayıcı bir karar çıkarsa Türkiye bu kararı tanımayacaktır." demiştir.

Birleşmiş Milletlerde Kıbrıs Türk toplumunun temsil edilmediğine değinen yetkili "Kıbrıs'ı Rum toplumu temsilcisi tek başına temsil edemez." demiştir.

İşkence olayları ile ilgili senato araştırması açılması istendi

ANKARA-(AA)- Erzincan CHP Senatörü Niyazi Ünsal, dün Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına bir önerge vererek, işkence olayları ile ilgili Senato araştırması açılmasını istemiştir.

İşkence olaylarıyla ilgili olarak Mart 1976'da verdiği araştırma önergesinin senatoda görüşülerek reddedildiğini bildiren Ünsal, son günlerde işkence olaylarının sık sık duyulmaya başladığını kaydederek, güvenlik kuvvetlerinin eline düşen yurttaşlara işkence yapıldığını önesürmüş ve bu konuda bir senato araştırması açılmasını önermiştir.

ÜNİVERSİTE, YÜKSEK OKUL VE AKADEMİLERDE KESİN KAYITLAR BAŞLADI

Üniversitelerarası seçme sınavı sonuçlarına göre öğrenci alacak olan bazı Fakülte, Akademi ve Yüksek Okullarda kesin kayıtlar dün başlamıştır. Merkezi yerleştirme sistemiyle öğrenci alan İstanbul Üniversitesi ve İstanbul Teknik Üniversitesin de geçtiğimiz hafta içinde başlayan kesin kayıt işlemleri devam ederken Ankara Üniversitesi, Erzurum Atatürk, Orta Doğu Teknik Üniversitesi ile Elazığ Fırat Üniversitelerinde kesin kayıtlara dün başlanmıştır. Girmeye hak kazandıkları Fakülte ve Yüksek Okulların önlerinde uzun kuyruklar oluşturan üniversite adaylarının büyük bir bölümü yeni öğrenim yılından endişeli olduklarını bildirmişlerdir.

Turizm-İş Genel Yönetim Kurulu toplandı

Ülkü: 2. MC, kendiliğinden değil UDC ile uzaklaştırılabilir"

Turizm-İş Sendikasının dün toplanan Genel Yönetim Kurulunda açış konuşması yapan Sendika Genel Başkanı Ömer Ülkü, 2. MC'nin uygulamalarına değinmiş ve bugün milyonlarca kişinin MC'den kurtulmak istediğini, ancak MC'nin kendiliğinden değil UDC'nin mücadeleyle gideceğini söylemiştir.

2. MC'nin emperyalist tekellerin güdümündeki "Uluslararası Para Fonu" uzmanlarının tavsiyelerini yerine getirdiğini, paramızın değerinin düşürüldüğünü temel maddelere astronim zamların getirildiğini kaydeden Ülkü, "Şimdi bir sorunları daha kaldı onu gündeme getirmeye çalışıyorlar. Bu işçi ücretlerinin dondurulmasıdır. Böyle bir uygulama, toplu sözleşme sisteminin yani sendikanın işlevinin kalkması demektir. Bu uygulamanın somut hedefiyse işçi ve emekçiler üzerine politik ve ekonomik saldırıyı yoğunlaştırmaktır" demiştir.

Ülkü, bir avuç tekelci sermaye ile büyük toprak ağalarının dışında kalan tüm kesimlerin hayat pahalılığı, işsizlik, enflasyon, devalüasyon, dış ticaret açığı, ve döviz yokluğunun meydana getirdiği karanlık Türkiye alanında kaldığını belirttiği konuşmasında özetle şunları söylemiştir:

"Dışa bağımlılık, ve bu bağımlılığın getirdiği sistem değişmedikçe ülkemizin günden güne kararan yazgısı değişemez. Biz elbette bu sistemin kökünden temizlenip yerine sömürüsüz, baskısız, insanca bir düzenin kurulması için mücadele ediyoruz. Bu mücadelede başarı ve sonuca biran önce yaklaşma ise gücümüzün artmasına bağlıdır."

TRT Yönetim Kurulu Cengiz Taşer başkanlığında bugün toplanıyor

ANKARA (İSTA)

TRT Yönetim Kurulu'nun bugün İzmir'de Genel Müdür Vekili Cengiz Taşer başkanlığında toplanacağı açıklanmıştır.

Görevden alındığı bildirilen Cengiz Taşer'in başkanlığında İzmir'de toplanacak TRT Genel Yönetim Kurulu toplantısına Adnan Ataman, Akın Durer, Faruk Güvenç, Cüneyt Orhun, Şerafettin Karacabey, Özcan Özal, Adnan Saygun, Sabri Süphandağlı ve Şerafettin Turan'dan oluşan dokuz üyenin katılmasının beklendiği bildirilmiştir.

Öte yandan TRT Genel Yönetim Kurulu toplantısında Genel Müdür Yardımcısı İken Şaban Karataş tarafından görevinden alınan, ancak Danıştay'ın bu işlemi iptal etmesine rağmen göreve başlatılmayan Doğan Erden'in işe başlayıp başlamama konusunu da ele alabileceği öne sürülmüştür.

Prof. Sonel ODTÜ Mütevelli Heyeti Başkanlığından istifa etti

ANKARA (AA)

Orta Doğu Teknik Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanı Prof. Ahmet Sonel'in dün görevinden istifa ettiği öğrenilmiştir.

Prof. Sonel'in Mütevelli Heyeti Başkanlığından istifası ile ilgili hiçbir açıklama yapılmamıştır.

Devalüasyon tartışmaları sürüyor

Erbakan sorumluluğu Maliye Bakanına yükleme çabasında

HABER MERKEZİ

Başbakan Yardımcısı, MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan, Partisinin dünkü Genel İdare Kurulu toplantısından önce yaptığı açıklamada, paranın değerinin düşürülmesinin tümüyle Maliye Bakanlığını ilgilendirdiğini ileri sürdü ve MSP'nin paranın değerinin düşürülmesine karşı olduğunu bildirdi.

MUSTAFA ÜSTÜNDAĞ HÜKÜMETİ SUÇLADI

Son devalüasyonun yankıları ve tartışması sürüyor. CHP Genel Sekreter Yardımcısı Mustafa Üstündağ zamlar ve hayat pahalılığı konusunda Hükümeti sert bir şekilde suçlarken, Kimya Mühendisleri Odası, hayat pahalılığının gerçek sorumluluğunun dışa bağımlı bir ekonomik politika izleyen MC iktidarları olduğunu son zamların yükünü halk çekerken tekelci sermayeyi etkilememesi için özen gösterildiğini belirtti.

● Haberi orta sayfada

Dünya Barış Savaşçıları Ne Diyor?

BARIŞ İÇİN SAVAŞ, SÖMÜRÜYE KARŞI SAVAŞTAN AYRILMAZ

Rita Seth
(Hindistan Barış Komitesi Üyesi Uluslararası Demokratik Kadınlar Federasyonu Asya Seksiyonu Başkanı)

Konuşan: Ayşe Bilge DICLELI

6. sayfamızda

Yüksek Sağlık Şurası bugün toplanıyor

Bağırsak enfeksiyonu dendi... Öldü... Gömülürken kolera önlemleri alındı

HABER MERKEZİ

Haccın bu yıl yasaklanacağı yolundaki haberler, hükümeti oluşturan partiler arasında sorun olmaya devam ediyor. MSP'li yetkililer Hac konusunda yasaklama türünden bir karara sonuna kadar karşı çıkacaklarını söylüyorlar. Bu arada Yüksek Sağlık Şurası bugün toplanarak Ortadoğu ülkelerinde yaygınlaşan kolera konusunu ele alacaktır. Şura toplantısı sonunda, Hacca gidip gidilemeyeceğine ilişkin Bakanlar Kuruluna karar bildirecektir. MSP yetkilileri ise bu konudaki tavsiye kararının Bakanlar Kuruluna ancak Hac komisyonu tarafından verilebileceğini öne sürüyorlar.

● Haberi orta sayfada

İşveren lokavt ilan edip, işçilerin eşyalarını alıp gitti

Topçular'da kurulu Arzu Mobilya işyerinde çalışan işçilerin DİSK'e bağlı ASİS Sendikasında örgütlenmeleri üzerine işveren, işyerini kapatmış ve tüm işçilere ait eşyalarla birlikte bir de boya makinasını alıp gitmiştir.

Dün sabah meydana gelen olaydan sonra, her yerde işvereni arayanlarını belirten işçiler işverenin, habersizce işyerini kapattığını belirtmişlerdir.

Çözüm bekleyen ilköğretim sorunumuz

İsmail Hakkı ÖZTORUN
CHP Adana Milletvekili

İlköğretim Haftası, Türk halkının okur-yazarlık ve bilgisizlikten kurtarılma gereksinimi, bilimsel, gerçekçi bir yöntemle inceleyip değerlendirmemize ve geçmiş dönemlerin savsama ve sorumsuzluklarını ulusca öğrenmemize, bu konunun üzerinde her yıl bir hafta olsun eğilmemize olanak sağlamaktadır.

Emperyalizmin açık ya da dolaylı biçimlerde sömürü alanı haline gelen az gelişmiş ülkelerin tümünde, okur-yazarlık, eğitim ve öğretim, baş ta gelen sorunlar içinde yeralmaktadır. Sanayi devrimini başlatmış olan batılı ülkeler, üretimin yaratıcısı olan işçi sınıfının okur-yazarlığını sağlamak zorundaydılar. Bu nedenle batılılar, endüstrileşme sürecinde okur-yazarlık sorununu da çözümlediler.

Sanayileşme ve eğitim birbirinden ayrı olmayan toplumsal olgulardır. Sanayileşmemiş ülkeler aynı zamanda, halkının büyük çoğunluğu okur-yazar olmayan toplumlardır. Hiç kuşkusuz Türk toplumu da bu toplumlardan biridir.

SORUNU 108 YILDIR ÇÖZEMEDİK

Okur-yazarlık ve ilköğretim sorunumuz Cumhuriyetten önce, Osmanlıların son döneminde, Tanzimatın duyurusu ile başlatılan batılılaşma akımı içinde ele alındı. 1869 Nizamnamesi ilköğretim zorunluluğunun uygulanmasına ilk adım olmuştur. Her mahallede ve her köyde Mekteb-i Sıbyan denilen ilkokulların açılması esası bu dönemde kabul edilmiştir. Kızlar için 6-10, erkekler için 7-11 yaşları arasında okula gitme zorunluluğu konulmuştur. Bu tarihi, başlangıç olarak alırsak, aradan geçen zamanın 108, Cumhuriyetin kuruluşunu başlangıç sayarsak 54 yıl oluyor ki, bu sorunu çözebilmiş değiliz.

Bu yazımızın sınırlı olması nedeniyle 1869-1923 yılları arasında geçen ilk 54 yıllık ilköğretim uygulamasındaki çelişkileri, iklikleri, geriye dönüşleri, ders programlarındaki kararsızlıkları ve çelişkileri ele alamayacağız. Ancak bu tutarsızlık ve başarısızlıkların değişik biçimlerde Cumhuriyet dönemimizde de sürdüğünü belirtmeden geçemeyeceğiz.

Cumhuriyetin başlangıç yıllarında, 3 Mart 1924'de Tanzimat dönemiyle başlatılan ilköğretim politikası uygulamalarının bütün kötü kalıntılarına son vermek amacıyla, Öğretim Birliği Yasası çıkartıldı, Medreseler kapatıldı, eğitimde laikleşme, modernleşme, bilimselleşme, eşitlik ilkeleri geçerli kılındı. 1 Ocak 1928'de yürürlüğe konulan Harf Devrimi yasasıyla Latin harfleri yeni Türk harfleri olarak kabul edildi. Bunun sonucu olarak eski alfabeyle okur-yazar olanlar da okur-yazar olmayanlar durumuna düşürüldüler. Yeni alfabeyle başlatılan okur-yazarlık öğretimi 1936'ya kadar hızla sürdürüldü. 8 yılda 2,5 milyon yurttaşa okur-yazarlık öğretildi ki, bu sayı 6 yaşın üzerinde olan 11 milyonluk nüfusun dörtte birini kapsıyordu. Atatürk'ün yeterli görmediği bu hızla, okuma-yazma öğretimi sonradan gelen hükümetler tarafından sürdürülmüş olsaydı geçen 40 yıl sonunda yani 1976'da okuma-yazma çağındaki nüfusumuzun yüzde yüzü okur-yazar duruma getirilmiş olacaktı. Tersine her gelen hükümet bu hızı azalttı. Ancak nüfusumuzun her yıl artan sayısal oranının çok az üstünde kalan bir hızla okuma-yazma öğretimini sürdürebildiler. Bu hükümetler başarısızlıklarına neden olarak hızlı nüfus artışlarını göstermişlerdir. Aşağıdaki veriler bunu açıkça göstermektedir:

6 Yaşın Üstündeki Nüfusumuzun Okur-Yazarlık Oranları:

Yıllar	1927 %	1935 %	1945 %	1955 %	1965 %
Erkek	17	29	42	47	64
Kadın	5	10	18	20	33
Ortalama	11	19	29	34	49

Çözüm bekleyen ilköğretim sorunumuz

Not: Rakamlar tama çevrilmiştir.

KÖY VE KENT FARKI HEP DERİN KALDI

Okur-yazarlık öğretimi köylerde ve kentlerde eşit olarak sürdürülmemiştir. 1965 yılı durumuna göre kentlerde % 67 oranında olan okur-yazarlık köylerde % 39'u bulmaktadır.

Okur-yazarlık öğretiminde görülen bu başarısızlık 7-11 yaşındaki çocukların eğitimini kapsayan ilköğretim dalında da görülmektedir. Cumhuriyetin kuruluşundan bugüne dek artan okul sayılarına karşın okul çağındaki çocukların % 27'si okula gidememektedir. Yani her dört çocuktan biri ülkemizde okuma olanağı bulamamaktadır. Okuyamayan bu çocukların da köylerde toplandıklarından hiç kimsenin kuşkusu yoktur. Bütün bunların sonucu olarak, elimizdeki en son veriyi sağlayan 1970 sayımı sonucuna göre 6 yaşın üzerindeki nüfusumuzun 13.346.000'i hala alfabesizdir. Bunun 8.726.000'ini ise kadın nüfusu kapsamaktadır. Cumhuriyetin kuruluşundan beri sürdürülen öğretim çabaları sonunda 16.150.000 kişi okur-yazar duruma gelebilmiştir. Bunun da büyük çoğunluğu kentlerde bulunmaktadır.

Atatürk'ün başlattığı okur-yazarlık ve ilköğretim savaşı sayısal açıdan, yarım yüzyıl içinde amacına ulaşmadığı gibi, saptanan ilkeler de büyük sapmalara uğratıldı. Eğitimde ekonomik ve toplumsal yapı arasındaki ilgi korunamadı, uygulamada eşitlik sağlanamadı, ilköğretim sorunu giderek yumaklandı. Bu sorunları şöyle özetleyebiliriz."

1-Kentlerde, gecekondularda ve köylerde ilköğretim uygulamasında büyük eşitsizlikler meydana gelmiştir. Kentlerde 5 sınıflı, laboratuvarlı, en az iki katlı okullar öğretime açılırken köylerde toprak damlı, tek öğretmenli okullar açılmaktadır. Büyük kentlerin çevrelerinde oluşan ve kent nüfusunun % 45-55'ini kapsayan gecekondu bölgelerindeki ilkokullarda ikili ve üçlü öğretim yapılmaktadır.

2-Köyle kent birçok bakımlardan olduğu gibi eğitim açısından da iki ayrı toplum olarak işlem görmektedir. Okul yapımında, ısıtmada, bazı araç ve gereçlerin sağlanmasında kentliye hiçbir yük yükletilmezken köylüye angarya ve salma uygulanmaktadır.

3-Öğretmen dağıtımında açıkça büyük haksızlık ve eşitsizlikler uygulanmaktadır. Uzun yıllar birçok köylerin öğretmen gereksinimi yalnız eğitmenlerle ve üç yıllık okullarla karşılanmıştır. Bundan başka vekil öğretmenler, stajiyer öğretmenler tümüyle köylere itilmiştir. En yetenekli, en tecrübeli öğretmenler ise burjuvazinin yüksek kesiminin oturduğu semtlerdeki ünlü okullara atanmıştır.

4-Nicelik açısından öğretmen sayısı köy ve şehirlerde çok büyük farklar göstermektedir. 1974 verilerine göre 3717 şehir ilkokulunda 57.000 öğretmen görevdeyken, 36.465 köy ilkokulunda (daha doğrusu dersliğinde) 99.455 öğretmen bulunmaktadır. Yani her kent ilkokuluna ortalama 15 öğretmen düşerken, köy ilkokullarında ortalama 3 öğretmen bulunmaktadır.

5-İlköğretimin zorunlu ve parasız oluşu 222 sayılı yasayla yasallaşmış olmasına karşın bu haktan yararlanmakta, bütün çocuklar, aynı fırsat eşitliğine sahip olamamaktadırlar. İlköğrenimini yapamayan nüfusumuzun yarısı milli gelirden çok az pay alan yoksul halkımızdan oluşmaktadır.

6-İlköğretim ve okuma-yazma kurslarından yararlanmada meydana gelen büyük eşitsizliklerden biri de kadın-erkek ayırımından doğmaktadır. Geleneklere bağlı olan ve genellikle yoksul olan halk tabakaları ilköğretimin zorunluluğuna karşın kızlarını ilkokula göndermemektedirler ve hükümetler buna seyirci kalmaktadırlar.

7-Yıllık öğretim süreleri bile köy ve kent okullarında eşit tutulmamaktadır. Öğretim yılı süresi kent okulları için bakanlık tarafından resmen daha uzun tutulmakta, köy ilkokullarının öğretim yılı süresi ise daha az tutulmaktadır.

8-Tek öğretmenli, tek derslikli köy okullarında köylü öğrencilerin 5 sınıfı da bir arada ders gördükleri için, her sınıfa düşen öğrenci grubu bir ders süresinin ancak beşte biri oranında öğretmeninden yararlanabilmektedir. Bu demek oluyor ki 8 aylık bir öğretim döneminde bu tipteki okulların öğrencileri gerçekte 40 gün eğitim-öğretim görmektedirler. Bu garabet ve gülünçlük nüfusumuzun büyük çoğunluğunu oluşturan köylülere reva görülmüştür. Köy okullarının bu durumu göz önüne alınırsa bunlara okul değil, okuma-yazma kursları demek daha doğru olur.

9-Köylerde uygulanan ilköğretim, okul açma, aslında ilkel bir okuma yazma öğretme işidir. Bu çaba hiç bir zaman kentteki ilkokul sisteminin yerini tutmamıştır. Yasal yollarla bunlara ilkokul denmiştir, ama aslında bunlar okuma yazma kurslarıdır, okul niteliğini kazanmamıştır.

10-Türkiye'de çoğrafya üzerindeki 65 bin yerleşme birimine varan kırsal dağılımın, ilköğretim politikasının uygulanmasını zorlaştırdığı bir olgudur. Ama bu olgu ülkemizin okuma-yazma gereksinimlerinin bu denli geciktirilmesini özürlü gösteremez. Komşu ve daha birçok ülkeler toplumlarında, geçen yarım yüzyıl içerisinde, toplumların tüm nüfuslarını ilkokulla dayalı 8 yıllık öğretimden geçirmeyi başardıkları görülmüştür. Bizde ise 8 yıllık bir parasız ilköğretim zorunluluğu henüz 8'inci, 9'uncu Milli Eğitim Şuralarında kavram olarak kabul edilmekten öteye varamamıştır.

İVEDİ VE ZORUNLU GÖREV

CHP'nin köy-kent programının uygulamasına geçilmesini beklemeden ülkemizde okur-yazar olmayan 13-14 milyonluk nüfusun en kısa zamanda okur-yazar duruma getirilmesi en ivedi ve zorunlubir görevdir. Bu görev Türkiye'nin 5'er yıllık planla öngörülen sanayi kalkınmasının ayrılmaz bir parçasıdır. Endüstriyel kalkınma, asgari insan gücü eğitiminden soyutlanarak sağlanamaz. Kısaca kalkınma ve eğitim birlikte yürütülmek zorundadır. Ulusal eğitimimizi böyle bir ilke içerisinde planlamak ve üretim sektörlerine göre ilkokuldan baş latılan bir okul planlaması yapmak mutlaka gerekidir. Biz, ilköğretim haftasında, ilköğretim konusunu aşan orta ve yüksek öğretimdeki sorunlarımızdan söz etmeyi uygun görmedik. Bu sorunlara başka yazımızda değineceğiz.

YORUM

Engin IDIL

YARA DERİNDEDİR

Cumhurbaşkanımız İstanbul'dan ayrılırken, basına bazı açıklamalar yaptı. Bunlar arasında, son zamlar konusunda ki sözleri özellikle dikkate değer niteliktedyi.

Hükümet yetkililerinin, zamların halkı etkilemeyeceği, zincirleme olmadığı, yani günlük ihtiyaç maddelerine yansımayacağı yolundaki iddialarına karşı, Cumhurbaşkanı, zamların dar gelirli, yoksul kitleleri büyük ölçüde etkileyeceğini bildirdi. En önemlisi de, dar gelirlilerin emekçi halkın zamlardan etkilenmemesi için Hükümetin, getirmeyi vaadettiği tedbirlerin "neler olacağını kendisinin de merakla izlediğini" söyledi. Yani kibar bir şekilde, "Emekçi deyince yoksul halkı, dar gelirlileri, bu zamlardan kurtaracak yolu bulamazsınız siz" demeye getirdi.

Sayın Cumhurbaşkanı'nın da, Hükümetten çoktan umut kestiğinin belirtileri, gün geçtikçe artıyor. Bunu, örneğin, 30 Ağustos'ta Ankara'daki törenlere geçtiğimiz günlerde Enerji Konferansının açılışına katılmayarak "anlayana sivrisinek saz" jestlerle, veya son demecinde zamlar konusundaki sözlerine bender sözlerle belli ediyor. Belli etmesinde de, şaşırılacak ve kınanacak birşey yok. Hatta yetki ve görevi çok daha fazlasına elverir ve çok daha sert tepkiler gerektirir.

Cumhurbaşkanı, zamlar konusunda ki görüşlerini belirtirken, zamları eleştirenleri de, dar gelirli kitlelerin zamlara karşı korunmaları için önlemler, görüşler getirmeye çağırdı. Kısaca, "eleştirmekle, zam konusunu bir siyasal spekülasyon aracı yapmakla yetinmeyin çözüm getirin, öneri getirin" dedi.

Ancak, bu noktada, bir gerçeği göz den kaçırmamak gerek. Sayın Cumhurbaşkanımız ve kendisi gibi düşünenler, iyi niyetle şöyle diyorlar belki de. "Madem zam yapıldı, o halde maaşlar da arttırılsın"

Maaşlar diyoruz, çünkü Cumhurbaşkanı'nın dar gelirli deyince memurları anladığı görülüyor. İşçilerden, diğer emekçi kesimlerden değil, özellikle kamu kesiminde çalışanlardan söz etti.

İşçilerin, çok geniş emekçi kitlelerin en az memurlar kadar güç durumda olduklarını, toplusözleşmelerle iki üç yılda bir koparılan ücret artışlarının son zamlardan çok önce sıfıra indiğini, ücretlerin her zaman fiyatların arkasında kaldığını kısaca hatırlatmakla yetinip, çözüm önerilerine geçecek olursak, hemen söylenmesi gereken, fiyatlara zam; ücretlere, maaşlara zam"kısır döngüsünün hiç bir çözüm olmadığıdır. Ve, burjuva iktisatçılarının, plancıların, uzmanların önerecekleri yollar ne olursa olsun, işin somunda, bu düzen içinde, hayat pahalılığının ve zamların yoksul halkın, dar ve sabit gelirlilerin omuzlarına yüklenmesi kaçınılmaz bir olgudur.

Soruna sadece iyi niyetle bakmamız ve iyi niyetle çözüm bulunacağını sanmamız yetersizdir. Sorun, aslında, MC'den bile değil, MC'nin sözcüsü olduğu sömürü düzeninden kaynaklanmaktadır. Bu çarpık, bağımlı, topal kapitalist düzende, "fiyat artışı-ücret artışı"kısır döngüsünü aşmanın kolay kolay mümkün olmadığını gelişken kapitalist ülkelerin bir süreden beri bol bol sunduklarını örnekler açıkça göstermektedir.

İste İngiltere, işte Fransa, İste Almanya, İşte Amerika... Türkiye ile ölçülemeyecek oranda gelişmiş kapitalist ülkeler olan bu ülkelerde de sorun temelinde hep aynı kalmaktadır. Şu farkla ki bu ülkelerde demokratik hak ve özgürlüklerin sınırları daha geniş olduğundan, kitlelerin savaşımı daha etkili olabilmekte ve korkunç fiyat artışları karşısında, emekçi kesimler de toplumsal gelirden daha fazla pay almayı, ücretlerini daha fazla yükseltmeyi ve pahalılığa tam olmasa bile bir ölçüde ayak uydurmayı başarmaktadırlar. Ama sadece bir ölçüde... Ve bir kısır döngü içinde, bu ülkelerde de kapitalist sistem hızla inişe girmekte, bunalımı bunalımı izlemektedir.

Türkiye'nin çarpık topal, bağımlı kapitalizminde 2. MC'nin sultası altında ise, ne yazık ki zamlaraçözüm yoktur. Umud edilen ve beklenen öneriler "iyi niyetli" veya "göz boyayıcı" olmaktan öteye geçemezler, Yara derindedir. Yara düzendedir....

Büyük Ekim Devriminin 60. Yıldönümü ve Türkiye

Metin GÜR

Büyük Ekim Sosyalist Devriminin üstünden 60 yıl geçti. Bu olay o gün bu gündür tazeliğini yitirmedi. Dünya devrimci hareketinin bel kemiği, çıkış noktası oldu. Bugün Türkiye işçi sınıfı, tüm ilerici güçler ve halkımız önemli bir sorunla karşı karşıya. Bu sorun, 2.MC Hükümetinin Türkiye üzerindeki hakimiyetine son verip, ilerici demokratik bir hükümetin işbaşına getirilmesidir. Bu nedenle, Ekim devrimi gibi zengin deneylerle dolu bir olay üzerinde kısaca durmak, bugüne kadar olan gelişmelere bir göz atmak oldukça önemli oluyor.

DÜNYADA İLK SOSYALİST DEVLETİ KURDULAR

Bundan 60 yıl önce Rus işçi ve köylüleri, başında Lenin'in bulunduğu Komünist Partisinin yönetimi altında iktidarı ele alarak, dünyada ilk sosyalist devleti kurdular. Böylelikle dünya nimetlerini meydana getirenlerin köleliği, dünyanın altıda birinde sona ermiş oldu. Elbette bu iş kolay olmadı. Rus işçi sınıfının karşısında, yönetimde yılların deneyine sahip, eli kanlı Çar Hükümeti, dış emperyalist güçler ve birtakım yıkıcı akımlar vardı. Marksizmi yeni koşullara geliştiren Lenin ve onunla bütünleşen Komünist Partisi, bunlara karşı yürütmüş olduğu amansız mücadeleden başarı ile çıktı ve dünyanın en ücra köşelerine kadar ulaşacak Marksist bilimi pratikte uygulayarak onun değer ve gerçekliğini ispatladı. Öyle ki, bugün artık yeryüzünde Ekim Devrimi'nin ve Sovyetler Birliğindeki sosyal, politik ve kültürel gelişmelerin etkisinden uzak kalmış bir tek ülke bulmak zordur.

SALDIRI, SALDIRI ÜSTÜNE...

Sovyet halkları devrimin kazanımlarını canları gibi korudular. Yıllar acılı ve şerefli tarihlerle, günlerle doludur. Emperyalist devletler, dünyanın tek sosyalist ülkesini ortadan kaldırmak için daha ilk günlerden başlayarak her türlü yola başvurdular. Bütün kapitalist dünya, Sovyetlere karşı ekonomik ve diplomatik ablukaya girişti. 1918'de genç Sovyet devletini ortadan kaldırmak için İngiltere, Amerika ve Almanya başta olmak üzere 14 devlet saldırıya geçti. Düşmanlar, kendi topraklarından uzak Sovyet topraklarında, en ağır silahlarıyla kan kusarken, diğer yandan dünya kamuoyunu yanıltmak için, Sovyet devleti hakkında yalan üstüne yalan haber yayıyorlardı.

1918'de Walter Lipman adlı ünlü ABD gazetecisi çok ilginç bir istatistik yapmıştı. Buna göre «Times» bir yıl içinde 89 defa Sovyet Devletinin çöktüğünü yazmıştı. Emperyalist güçlerin kalemşörleri, hergün cala kalem Sovyetlere saldırıyorlar, doğan çocukların babalarını tanımadıklarını, bütün insanların bir kazandan yemek yediğini yazıyorlardı. Bütün bu yalanlarına sebep. Lenin'in deyimiyle «Bizim bacadan çıkan kıvılcımların kendi damlarına da sıçrayacağından» korkmalarıydı. Bütün saldırılar, Sovyet işçi sınıfı ve halkının sosyalizm için ilerleyişini durdurmadı, onların azmini zerrece kıramadı...

60 YIL İÇİNDE İKİ BÜYÜK SAVAŞI..

İkinci Dünya Savaşının en korkunç günleri de, yine Sovyet topraklarında geçti. Hitler'in faşist orduları 1941 yılının Haziran ayında Sovyetler Birliğine girdi. Savaş yıllarca sürdü. Sovyetler Birliği ateşler içinde kaldı. Ama sosyalizmin onayurdu çökmedi. Sovyet halkları en sonunda düşmanlarına öldürücü darbeyi vurdular. Hitlercileri kendi topraklarından çıkardıkları gibi Avusturya, Arnavutluk, Bulgaristan, Macaristan, Norveç, Polonya, Romanya, Çekoslavakya ve Yugoslavya'nın kurtulmasına, faşist Hitlerci sürülerden temizlenmesine yardımcı oldular.

İşte, bu ülke 60 yıl içinde kendi topraklarında iki büyük savaş geçirdi. Milyonlarca kurban verdi. Örneğin, İkinci Dünya Savaşında yirmi milyondan fazla Sovyet insanı savaş meydanlarında, şehir ve kasabaların yıkıntıları altında can verdi, kurşuna dizildi ve faşist toplama kamplarında işkencelerle öldürüldü. Faşistler 70 binden fazla şehri kasabayı, köyü harabeye çevirdiler. Ülke milli servetinin yüzde 30'a yakınını yitirdi.

İŞÇİ SINIFI BİLİMİNİN ÜSTÜNLÜĞÜ

Bütün bu zor ve çetin dönemler birer birer aşıldı. İşçi sınıfının öğretisi yaşamın bütün alanlarında üstün geldi. Sovyet halkı bu bayrağı düşmana, emperyalistlere, faşistlere teslim etmedi, daha yüksekelere kaldırdı. Bunları birkaç belgesel örneklerle açıklamakta yarar var. 1924 Anayasasının kanunlaşmasıyla kurulan SSCB'nin 15 cumhuriyetinden birkaçına şöyle bir göz atarsak şunları göreceğiz:

KAZAHİSTAN

Kazahistan, Çarlık Rusya'sında, geri kalmış, sefalet ile başbaşa bırakılmış ülkelerden biriydi. Sovyet eğemenliği yıllarında güçlü bir endüstri ülkesi haline geldi. Bugün dünyanın 70 den fazla ülkesine mal ihraç etmektedir. 1913 yılında topu topu 1,3 milyon kilovat saat olan elektrik enerjisi üretimi, bugün 21 milyar kilovat - saatin üstündedir. Yani bütün Çarlık Rusyasının elde ettiğinin 10 mislidir. Bugün nüfusu 12 milyonun üstünde olan Kazahistan'da okur çağını aşmış yaşlılar arasında bile okur-yazar olmayan kalmamış. Bu, 1940 yılında başarılmış. Her 10 bin kişiye düşen yüksek öğrenci sayısı İngiltere'dekinin iki misli, Batı Almanya'dakinin üç misli, Türkiye'dekinin ise sekiz mislidir.

TACİKİSTAN

Tacikistan feodal ilişkilerden sosyalizme geçti. Devrim öncesinde, ağır sanayi denen bir şey yoktu. Elektrik görülmüş değildi. Bugün cumhuriyette 90'dan fazla sanayi kolu gelişmiştir. Sanayi üretimi hacmi 1913 yılına kıyasla 13 misli artmıştır. Elektrik artık halkın yaşantısına girmiştir.

Devrim öncesi Tacikistan'da tek bir mühendis, ziraat mühendisi, doktor yoktu. Okuma yazma bilenler parmakla gösterilecek kadardı. Bugün okuma-yazma bilmeyen yoktur. 7 yüksek öğrenim ve 28 orta özel öğrenim okulu vardır. Tacikistanın kendi öz malı ve bugün 42 milyonluk Türkiye'de dahi bulunmayan bir Bilimler Akademisi vardır. Akademide 600 bilim doktoru ve bilimler adayı olan 3000 bilim işçisi çalışmaktadır.

TÜRKMENİSTAN

Burada yaşayan halk Çarlığın ağır baskısı altındaydı. İş aletleri kerasaban ve kürekten ibaretti. Sulama tesisi diye bir şey yoktu. Bunlar ağaların, beylerin elindeydi. Halk, koyun ve deve sürülerinin arasında göcebe hayatı yaşardı. Devrimden sonra çobanlık çağından endüstri çağına atladı. Başlıca üretim petroldür. Bu eskiden bilinirdi. Sermaye sahipleri ilkel araçlarla yılda 130 bin ton petrol çıkarırlardı Şimdi ise 20 milyonu geçmiştir. 2 milyonluk Türkmenistan'ın köylerinde 25 binden fazla traktör vardır. Bugün 1,6 milyar kilovat-saat elektrik enerjisi üretilmektedir. Bu devrim öncesinden 500 defa fazlodır. Devrimden önce 1000 kişide 7 kişi okur-yazardı. Bugün herkes okur-yazar...

ERMENİSTAN

Ermenistan'da sanayi mamulleri üretimi 1928'den bu yana 120 misli artmıştır. 1928'de bir yılda ürettiğini şimdi 3 günde üretiyor. Milli gelirin % 60'ını sanayiden sağlamaktadır. Ülkede, 1913 yılında bütün Çarlık Rusyasında elde edilen elektrik enerjisinden bir misli daha fazla enerji üretilmektedir

Ermenistan 69 ülkeye sanayi mamulleri ihraç etmektedir.

Yer müsait olsaydı 15 cumhuriyetin 15'i de buraya sıralanırdı. Ama, buna rağmen yukarıdaki kısa örneklerde de gereken açıklanıyor. Sovyet halkı o ağır yaşam günlerini çok çok gerilerde bırakmış. Bu konuda Barış ve Sosyalizm problemleri (sayı 4.1977) dergisinde aynen şöyle deniliyor: «SSCB'de başlıca malların fiyatları sabit olduğu gibi, konut kirası da değişmiyor. Dünyada konut kirasının en düşük olduğu SSCB'de, kira, bir işçi veya memurun aile bütçesinin % 4-5'ini oluşturuyor. Kamu hizmetleri de değişmiyor. Sovyetler Birliği'nde şimdiki kuşaklar taşıt ve elektrik enerjisi ücretlerinin arttığını hatırlamıyor. Sovyet insanları için, ilkokuldan başlıyarak teknik ve yüksek okullara kadar bütün düzeylerde öğrenim parasızdır. Sağlık kurumlarında tedavi de bedavadır. Okul öncesi çocuk yuvaları ve bahçeleri en körpe kuşağın normal gelişmesini sağlıyor.»

Ve daha sonra ABD ile SSCB arasında bir karşılaştırma yapan dergi, SSCB'nin her alanda ABD'yi geride bıraktığını belirtiyor. «Resmi verilere göre, ABD'de 1976'da 7,5 milyon işsiz vardı, 25 milyondan fazla kişi yoksulluk içinde bocalıyordu. Oysa Sovyetler Birliği'nde artık nice yıllardan beri işsizlik yoktur. Halen bütün dünyada 2,7 milyonun üstünde doktor vardır. Bunların yaklaşık üçte biri SSCB'dedir» deniliyor.

SSCB'Nİ «ÖCÜ» OLARAK GÖSTERDİLER

Sovyetler Birliği bir kapı komşumuz. Türkiye'deki sömürücü güçler bu ülke hakkında halkımıza her türlü yalanı söyledi, oradaki gelişmelerin etkilerini Türkiye'den uzak tutmak için anti-sovyetizmi resmi politika olarak uyguladı. SSCB'ne karşı düşmanca tavır alıp, onu saldırgan «Öcü» bir ülke olarak gösterdi.

Ekim devriminin daha birinci gününde Lenin, halkların ve dünya kamuoyunun karşısına barış bildirgesiyle çıkmış, Sovyetlerin önünde ilk okuduğu rapor bu olmuştur. Sovyetler Birliği Türkiye'ye en zor günlerinde dost elini uzatmış ve yardım etmiştir. Örneğin, Türk halkı, Amerikan, İngiliz, Fransa, İtalyan ve Yunan işgaline karşı Kurtuluş Savaşına başladığı zaman, TBMM Başkanı Mustafa Kemal, Lenin'den politik, ekonomik ve askeri yardım istedi. Lenin, iç düşmanın ve emperyalist devletlerin saldırılarına karşı bir ölüm-kalım savaşına girişmiş olan Sovyet halklarının silaha ve paraya büyük ihtiyacına rağmen, bağımsızlık savaşına girişmiş olan halkımıza silah, cephane ve para ile elinden gelen yardımı yaptı ve manen de politik alanda destekledi. Sovyetler Birliği, Türkiye'yi tanıyan ilk devlet oldu. Sovyetler ile Türkiye arasında dostluk anlaşması 1921'de imzalanmıştır.

Kimse kimsenin kaşına gözüne düşman olmaz. Düşmanlık sınıfsal çıkarlara dayanır. Bütün batı basını Sovyetlere küfür eder. Nerede ahlâksızlar, üçkâğıtçılar, maceracılar, Maocular, kalpazanlar, sırtüstü oturup ahkam kesenler, burjuvazinin baskısından - teröründen yılanlar varsa, kurtuluşu Sovyetlere küfür etmekte bulurlar... Burjuvazi, Sosyalist sistemin bu ana gücüne küfür etmeyip de kime etsin? Sovyetlerin gelişmesi, sömürü sistemini yıkıyor, çökertiyor. Çağımız kapitalizmden sosyalizme geçiş çağıdır. Bu sözleri hayata bağlayan, sosyalizmin somut kazanımlarıdır. 60 yıl gibi kısa bir süre içinde, kapitalizmin yüzyıllardır veremediği ve veremiyeceği mutluluğa, insan gibi yaşama, nasıl kavuşulduğunu bilmeyen yoktur.

Bir de ülkemize bakalım; Cumhuriyet kurulalı 54 yıl oldu. Sistem kapitalizm. NATO'ya bağlı ve emperyalist devletlere dost!. 54 yıldır işçi sınıfımızın ve halkın yüzü gülmemiş, yaşamı değişmemiştir. 1972 tarihinde, zamanın Köy işleri Bakanı verdiği demeçte aynen şunları söylüyor: «Türkiye'de köyde yaşayanların sayısı 23 milyondur. 16 bin insan hâlâ çadır ve mağaralarda yaşamaktadır. Köylerde yaşayanlardan ancak 3 milyon 430 bininin konutu vardır. Bunların 590 bini çürük, 800 bini ise onarılmaya muhtaçtır. Yine bu konutların 1 milyon 750 bini toprakla örtülü, 200 bini ise penceresizdir. Köylerimizdeki konutların 980 bininde hela ve yıkanma yeri yoktur.»

Bugün Türkiye'de kapitalizmin bütün devlet aparatları çökmüş durumda. Hırsızlık, rüşvetçilik, vurgunculuk... işyerinde, sokakta, evde ve okulda, can, mal güvenliği kalmamış. İşsizlik çığ gibi büyüyor. Sanayi dalında 3 milyon, gizli işsizler 7 milyona yaklaşıyor. Kadınlarımızın % 70'i okuma-yazma bilmez. Her doğan çocuk borçlu olarak dünyaya gözlerini açar. 1974 Kasım ayı itibariyle 41 milyar 984 milyon 800 bin lira iç ve 40 milyar 777 milyon dış borcumuz bulunmaktadır. (zamanın Maliye Bakanı Bedri Gürsoy'un açıklamasından). İşte bu da Sovyetlere düşman olan ülkemizdeki sömürücü güçlerin 54. yılda Türkiye'yi ulaştırdıkları nokta. Soyguncular yıllar yılı Sovyet düşmanlığını sürdürmekle kendi çıkarlarını korumaya çalışmışlar, halkın kurtuluşunu sosyalizmde değil, kendi sömürü düzenlerinde olduğu yalanını yaymaya çabalamışlar ve çabalamaktadırlar. Ama geçmiş ola. Artık gerçekler böylesine açık ve seçik. Bu nedenle gelecek günlerin bizim olacağından hiç birimizin kuşkusu yoktur.

Politika'nın "grevdeki maden işçileri ile dayanışma" kampanyası

Dayanışma kampanyasına katılanlar toplanan paraları Yapı ve Kredi Bankası İstanbul Barbaros Bulvarı—Şubesinde 920036—8 ve Türkiye İş Bankasının Barbaros Bulvarı Şubesinde TAS—G/110 numaralı hesaplara yatırınız

Banka makbuzunun tarih ve numarasıyla birlikte katılanların

GENEL TOPLAM: 4.621.395.86

Dünkü Toplam: 4.616.083.86

TÖB-DER İzmir Şubesince İkinci Kez yatırılan		M. Kemal Lisesi	20. "
		Gürçeşme Ortaokulu	300. "
		H. Tahsin Ortaokulu	380. "
Fransa'da çalışan eğitim emekçileri	1.187. TL	İstiklal ve İsmetpaşa İ.Ö. Öğretmenleri ve Müh.	155. "
I. Dönem TÖB-DER İzmir		Özel Fatih Koleji	50. "
Şube Kampına Katılanlar	205. "	Dumlupınar İlkokulu	150. "
II. Dönem TÖB-DER İzmir		Sedat Özgüven	10. "
Şube Kampına katılanlar	220. "	Abdullah Oktem	30. "
4. Dönem TÖB-DER İzmir		Hasan Albayrak-Ruşen	
Şube Kampına Katılanlar	710. "	Albayrak	200. "
İzmir Eşrefpaşa Lisesi	850. "	Fikri İşler	30. "
Latif Önemer-Durmuş		Hayri Erdoğan	25. "
Korkmaz	150. "	Zeliha Sönmez	40. "
Yeni İzmir İlkokulu	60. "	İstanbul'dan Nedime	
İnönü Lisesi	400. "	Öztürkoğlu'nun Fitresi	50. "

Bugünkü Toplam : 5.312.00

DİKKAT

Dayanışma kampanyamıza, yukarda yazılı banka şubelerine para yatırılırken karışıklığa meydan vermemek için banka makbuzları üzerine " grevdeki maden işçileriyle dayanışma kampanyası" ibaresinin yazdırılmasını özellikle rica ederiz

SAHİBİ: Politika Basım ve Yayın A.Ş. adına Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK) namına Kemal TÜRKLER

Genel Yayın Müdürü: Aydın ENGİN
Yazışleri Müdürü: Aydın ŞENESEN
Müessese Müdürü: Hafek YETİŞ
Teknik Yönetmen: Yavuz KÖSEMEN
Ankara Temsilciliği: İSTA (Süleyman COŞKUN)

ADRES (İSTANBUL): Yerebatan Caddesi Taşsaraylar Sokak No: 5 Cağaloğlu TEL: 27 77 12-27 69 09
ANKARA: İzmir Caddesi 20/27 Kızılay TEL: 17 65 36-18 36 88

BASKI: İstanbul Matbaası Tesisleri
DAĞITIM: Hürriyet Gazete Dağıtım A. Ş.
Sayı: 1542 Yıl: 5 250 KURUŞ

İLAN TARİFESİ: Sütun Santimi 3. Sayfa 210 TL Ilan Sayfası 100 TL İstanbul Bastası 70 TL Kitap ilanları 50 TL
ABONE: Yurt içi Yıllık 750 TL 6 aylık 400 TL 3 aylık 200 TL Yurt dışı Yıllık 350 Mark 6 aylık 180 Mark 3 aylık 90 Mark

Esenler Belediye Başkanlığından

CİNSİ	EBADI	MİKTARI	BEDELİ	GEÇİCİ TEMİNATI
Künk	Ø 15	400 Adet	3.600 TL	
Künk	Ø 30	2500 Adet	125.000 TL	
Künk	Ø 40	400 Adet	36.000 TL	
			164.600 TL	9.450 TL

Yukarıda cinsi, miktarı ve muhammen bedeli belirtilen malzeme 11.10.1977 saat 15.00'te 2490 sayılı kanuna göre kapalı zarf usuli ile ihale edilecektir. İştirakçilerin 10.10.1977 mesai saatine kadar

BASIN:(255001-2286)

Fransa'da Sol Birliğin başarısı

Sol Birlik Liderleri Marchais, Mitterand ve Fabre sonuçtan memnun görünüyorlar.

Senato seçimlerinde Sol Birlik 10 sandalye daha kazandı

Sağ kanat senatör sayısını korudu

PARİS (İSTA)

Fransa'da yapılan kısmi senato seçimlerinde, Sosyalist, Komünist ve Radikal Sol Partilerin oluşturdukları Sol Birlik'in önemli bir ilerleme kaydettiği ve 10 sandalye daha kazandıkları bildirilmiştir. Sağ kanadın senatodaki durumunu koruduğu da gelen haberler arasındadır.

İçişleri Bakanı Christia Bonnet tarafından yapılan açıklamada, Sol Birlik senatodaki üye sayısını 96'dan 106'ya çıkardığı kaydedilmiştir. Sağ kanat ise 187 olan senatör sayısını ancak 189'a çıkarabilmiştir. Bilindiği gibi büyük kentlerdeki nüfusun artması nedeniyle büyük kentlerdeki senatör sayısı artırılmıştı. Gözlemciler, Sol Birlik'in büyük kentlerde çok güçlü olduğunu ve senato seçimlerinin sonuçlarının da bunu gösterdiğini kaydetmişlerdir. 1978 seçimleri için önemli bir gösterge olarak nitelendirilen senato seçimleri, büyük bir heyecanla bekleniyordu.

Fransa'daki siyasal sistemde senatonun ikinci bir rolü olduğu, ancak Anayasa değişikliklerinde büyük bir etkinliği bulunduğu öğrenilmiştir. Senatonun yüzde 60'ının onayı olmadan hiç bir Anayasa değişikliğinin yapılamadığı kaydedilmiştir.

Hint Okyanusunun silahtan arındırılması görüşmeleri başladı

WASHİNGTON-(ANKA-DPA)-

Hint Okyanusundaki silahlanma yarışının sona erdirilmesi için ABD ve Sovyetler Birliği arasında Haziran'da Moskova'da başlayan görüşmelere, Washington'da devam edileceği açıklanmıştır. ABD Dışişleri Bakanlığında yapılacak görüşmelerin üç gün süreceği belirtilmektedir. Bu arada diplomatik gözlemciler, görüşmelerin ikinci raundunda her iki tarafın da "Gerçekçi" bir tutum takınarak Hint Okyanusundaki şimdiki silah dengesinin korunmasını amaçlayacaklarını" önesürmüşlerdir.

Schleyer'in hayatta olduğu sanılıyor

BONN-(ANKA-DPA)-

Üç hafta önce "Kızıl Ordu Grubu" adlı yeraltı örgütüne bağlı gerillalar tarafından kaçırılan Alman İşverenler Sendikası Başkanı Hans-Martin Schleyer'ın hala hayatta olduğu bildirilmektedir. Alman Hükümeti tarafından, sanayicinin serbest bırakılması için gerillalarla sürdürülen temaslarda son sözü söyleyecek tam yetkili "Özel Komite", bu konuda yeni kanıtların bulunduğunu açıklamıştır.

Öteyandan Hollanda Güvenlik yetkilileri, geçen hafta polisle silahlı bir çatışmaya girdikten sonra kaçmayı başaran ve Alman Hükümetince geçen Nisan ayında Federal Başsavcı Siegfride Buback'ın öldürülmesi ile ilgili olarak aranan 28 yaşındaki Brigitte Menhhaupt adlı kadın gerillanın izine rastlanamadığını belirtmişlerdir.

Galatasaray Mühendislik Şebekemi kaybettim hükümsüzdür.

Gül AYHAN

Mapai ve Chicuala kasabaları boy hedefi

Rodezya yeniden Mozambik'e saldırdı

MAPUTO (ANKA-DPA)-

Irkçı Rodezya hükümetinin, paraşütçü birliklerinin tekrar komşu Mozambik'e saldırdığı bildirilmektedir. Maputo radyosundan yapılan açıklamaya göre, ırkçı beyaz askerler sınırı beş gün önce aşarak sınırdan 50 kilometre kadar, içeride bulunan iki kasabaya saldırmışlardır. Çatışmaların özellikle bundan önceki saldırıların da hedefi olan Mapai ve Chicuala kasabaları dolayında yoğunlaştığı bildirilmiştir.

Brezilya'da bu yıl kuduzdan 21 kişi öldü

RİO DE JANEİRO (AA)-

Rio de Janeiro Eyalet Sağlık Sekreteri yaptığı açıklamada, bu yıl eyalette en azından 21 kişinin kuduz hastalığından öldüğünü açıklamıştır.

Sağlık Sekreteri, Rio de Janeiro'nun ülkede en çok kuduz vakası kaydedilen eyaleti olduğunu eklemiştir.

Irak'ta 14 yeni kolera vakası

BAĞDAT-(AA)-

Bağdat'ta resmi kaynaktan yapılan açıklamaya göre, Irak'ta son 24 saat içinde 14 yeni kolera vakası daha kaydedilmiştir.

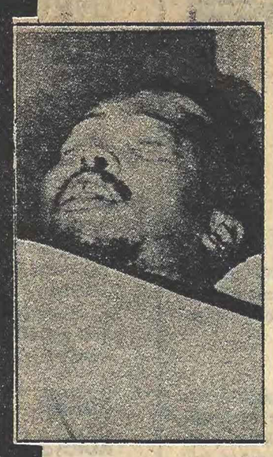
Böylece, Irak'ta bu yıl ilk vakanın görüldüğü geçen haftadan bu yana kaydedilen kolera vakası sayısı 27'ye yükselmiştir.

İsrail Televizyonuna göre Güney Lübnan'da ateşkes ilan edilecek

İsrail Televizyonu, Pazar gecekî yayınında, Güney Lübnan'da çok kısa süre içinde ateşkes ilan edileceğini ve İsrail Hükümetince bu konuda birkaç saat içinde bir açıklama yapılabileceğini öne sürmüştür.

Televizyonun haberine göre, ateşkes ilanı, çatışma alanında bir durum değiştirmeyecek, ancak kısa sürede daha genel nitelikli bir anlaşma ile tamamlanabilecektir.

STEVE BİKO'NUN KUŞKULU ÖLÜMÜ GÜNEY AFRİKA'YI KARIŞTIRDI

● GÜNEY AFRİKA ZİNDANLARINDA İŞKENCE GÜNLÜK OLAY

Geçtiğimiz ay, tutuklanmadan önce de Steve Biko "gözaltında" yaşardı. "Cape" bölgesinde bulunan evinin sınırlarından dışarı çıkamaz, kendisiyle ancak birkaç kişi görüşebilirdi. Güney Afrikalı beyazların çoğunun tanımadığı bu 30 yaşındaki adam zencilerin, lideriydi. Irk ayrımına karşı savaşan ve zencilerin bilinçlenmesinde büyük rol oynayan Biko'nun hapishanede öldüğü, geçtiğimiz günlerde Güney Afrika Hükümeti tarafından resmen açıklandı. Açıklamada, Biko'nun 7 günlük bir açlık grevinin sonunda öldüğü bildiriliyordu. Biko, Güney Afrika'da bir yıl içinde hapishanede ölen yirminci zenciydi.

Hükümetin tüm baskılarına karşın, Biko'nun ölümü büyük gösterilere yol açtı. Zencilerin gittiği Fort Hare Üniversitesinde 1200 öğrenci Biko'yu anmak için toplandılar. Ancak polis 1200 öğrenciyi de tutuklamakta gecikmedi.

Açlık grevi yapmış olamaz!

Güney Afrika'nın liberal gazetecilerinden Woods, zenci liderle yaptığı son konuşmasını yazarken, Biko'nun, "hapishanede açlık grevine gitmeyeceğini, eğer ölümü için böyle bir neden uydurulursa, bunun büyük bir yalan olacağını bizzat söylediğini belirtmektedir.

Bu arada Başbakan Vorster ile ABD Dışişleri Bakanı Cyrus Vance sözde bir söz düellosuna girişti-ler. Vance insan hakları-nın savunucusu rolünü bir kez daha oynarken, Biko'nun ölümünden "üzüntü" duyduğunu söyledi. Vorster ise Vance'dan ülkesinin iç işlerine "burnunu sokmamasını" istedi. Güney Afrika'nın ırkçı Adalet Bakanı ise bu konuda çok netti:

James Kruger; "Biko olayı için ne hoş tutum, ne de üzgün" dedi. Adalet Bakanı'nın bu sözlerini alkışlarla karşılayan bir politikacı siyasal tutuklulara açlıktan ölme "demokratik hakkını" verdiği için kendisini "kutladı." Kruger de şöyle yanıtladı: "Bir insan açlık grevine giderse, kimse onu yemek yemeğe zorlayamaz."

Steve Biko kimdir?

Biko on yıldan beri Güney Afrika'da ırk ayrımcılığına karşı verilen savaşımın lideriydi. 1968 yılında Güney Afrika Öğrenci Birliği'ni kuran Biko, ülke çapında bir geziye çıktı ve zencileri uyandırmaya çalıştı. Biko, zencileri köle-lik alışkanlıklarından kurtarmaya, beyazlarla eşit haklar istemeye ve çok ırklı toplum içinde yerlerini almaya çağırıyordu. Biko, ilk kez 1970 yılında gözaltına alındı ve geçen yıl Soweto ayaklanmasından sonra tutuklandı; mahkemeye çıkarılmadan hapishaneye konuldu. Geçen yıl kasım ayında salıverildikten sonra, ırk ayrımcılığına karşı savaşımını sürdürdü. King Williams kentine girmesi yasaklandığı halde, gizlice buraya girdi ve burada zencilerin katıldığı gösteriler düzenledi.

Geçtiğimiz ay Biko yeniden tutuklanıp Port Elizabeth hapishanesine kondu.

Çelişki dolu açıklamalar

Biko'nun ölümü hakkında Güney Afrika Hükümetinin açıklamaları, uydurmalar ve çelişkilerle doludur. Biko'nun ölümünden önce resmi yetkililer kendisinin açlık grevine gittiği konusunda hiç bir açıklamada bulunmamışlardı. Biko'nun karısı Ntskie şöyle diyor: "Madem kocam açlık grevindeydi, neden bana başvurulmadı. Polis benimle ilişki kurmak istemediyse, Steve'in annesine neden başvurmadı?"

Biko'nun ölümünden bir gün sonra polis, annesine oğlunun açlık grevi yaptığını haber vermiş; anne kötü şeylerin olduğu sezgisini açıklamıştı. Polislere "yalan söylüyorsunuz, oğlum öldü" diye haykırmıştı ağlayarak. Hükümet üyelerinin verdiği bilgiler birbiriyle çelişiyordu. Adalet Bakanı, Biko'nun hapishane hastanesinde öldüğünü söylerken, hapishane yöneticisi General Roux Biko'nun hapishane hücresinde ölü bulunduğunu açıklıyordu. Daha sonra Biko'nun ailesine danışılmadan otopsi yapıldı. Otopsi sonuçları gizli tutuldu. İçişleri Bakanı Kruger bir kere daha ifadesini değiştirerek, Biko'nun ölümüne kadar onun açlık grevine gittiğini bilmediğini iddia etti.

Güney Afrika'da bulunan 5 milyonluk Zulu Kabilesinin Şefi Gatsha Buthelezi, Biko'nun ölümü üzerine, "dişe diş, göze göz bir savaşımı isteyen halkını dizginlemek istemem" dedi. Biko'nun ölümü üzerine Güney Afrika'da, binlerce zencinin büyük gösterilere hazırlandığı belirtilirken, herkes Biko'nun ırkçı Güney Afrika rejiminin kurbanı olduğu görüşünde birleşiliyor.

Biko öldü. Fakat karısı ve çocukları, zafere ve geleceğe inançla bakıyorlar.

İsrail Dışişleri Bakanı Amerikan televizyonuna demeç verdi

Dayan: "FKÖ ile hiçbir pazarlık yapmayacağız"

İsrail'in ABD planını kabul etmesi Mısır'da dikkatle izleniyor

NEW YORK (ANKA-DPA)

İsrail Dışişleri Bakanı Moşe Dayan, ülkesinin Ortadoğu'ya ilişkin Amerikan önerisini kabul ettiğini bildirmiş, Filistinlilerin de bu konferansa katılmasını kabul ettiklerini, ancak Filistin Kurtuluş Örgütü ile hiç bir pazarlık yapmayacaklarını söylemiştir.

Bir Amerikan televizyonuna verdiği demeçte Dayan, İsrail'in Filistinlilerin konferansın açılışında bir pan-Arap delegasyonu içinde yer almasına karşı çıkmayacağını ve bunların Ürdün delegasyonu içinde konferansa katılmalarını kabul edeceklerini belirtmiştir.

Dayan, bununla birlikte, "Filistin Kurtuluş Örgütü, İsrail'in varolma hakkını tanısa bile, bunlarla pazarlık yapmayacağız" demiştir.

Cenevre Konferansı'nın Ortadoğu barışına giden yolda ilk adım olacağını söyleyen Moşe Dayan, kesin barışın ancak arabuluculuk yapacak Amerika'nın görevlendireceği kişinin Ortadoğu başkentleri arasında gelip giderek yapacağı temaslarla sağlanabileceğini sözlerine eklemiştir.

MISIR HÜKÜMETİ ABD'NİN TEKLİFİNİ İNCELİYOR

Kahire'de yayınlanan yarı resmi El Ahram gazetesi, Mısır Hükümeti'nin Amerika'nın bu yeni önerisini incelediğini yazmıştır. Ancak Kahire'deki siyasi kaynaklar, bu çözümün Filistinlilerin bağımsız bir heyet olarak Cenevre görüşmelerine katılmasını öngörmediğinden kabul edilmeyeceğini belirtmektedirler.

İsrail Radyosu önceki gün İsrail Hükümetinin ABD önerisini kabul ettiğini bildirmişti.

Bu arada İsrail Başbakanı Menahem Begin'in aşırı milliyetçi Gush Emunim Örgütü liderleriyle işgal edilmiş bölgede yeni yerleşim merkezleri kurulmasını görüştüğü bildirilmektedir. Begin'in, Gush Emunim liderleri Ortadoğu'daki durumu daha da kötüleştirmemek için yeni yerleşim merkezleri kurulmasından vazgeçmeye ikna etmeye çalıştığı belirtilmektedir.

"Time" dergisisinin açıklaması

Moşe Dayan Fas ve Ürdün krallarıyla görüşmüş

NEW YORK (A.A.)

TİME dergisi, son yayınlanan sayısında, İsrail Dışişleri Bakanı Moşe Dayan'ın geçen hafta Paris'ten Amerika'ya gitmeden önce esrarengiz bir şekilde ortadan kaybolduğunda, Tanca'da Fas Kralı İkinci Hasan'la buluştuğunu öne sürmektedir.

Dergiye göre, Fas Kralının yazlık sarayında yapılan görüşmede, Kral Hasan'ın, İsrail Dışişleri Bakanına Suudi Arabistan Kralı Halid'in Ortadoğu'da barış süresinde ilerleme kaydedilmemesinin Enver Sedat rejimini tehlikeye düşüreceğini öne süren bir mesajını iletmiştir. Gene dergiye göre, Kral Halid, bu mesajında, Cenevre Barış Görüşmelerinin başarısızlığa uğraması halinde, Mısır'ın İsrail'le ayrıca görüşmeyi kabul edebileceğini belirtmiştir.

"TİME" aynı zamanda, Moşe Dayan'ın geçen ay da Londra'da Ürdün Kralı Hüseyin ile buluştuğunu, görüşmede işgal altındaki Batı Şeria ve bir barış antlaşması olasılığının ele alındığını öne sürmektedir. Buna göre Kral Hüseyin, Moşe Dayan'a, "Eğer Batı Şeria'dan çekilecek olursanız, İsrail'de bir Ürdün Büyükelçiliği açmaya hazırız" demiştir.

"TİME" Kral Hüseyin'in daha önce de, başbakan olduğu sırada İzak Rabin'le beş kez gizlice buluştuğunu yazmaktadır.

Birçok Batılı ülke çelenk gönderdi

Biko büyük bir törenle gömüldü

● Yurtsever liderin kafatasının kırıldığı ve beyin kanaması geçirdiği bildiriliyor

PRETORİA-(ANKA-DPA)

Güney Afrikalı yurtsever lider Steve Biko'nun tutuklu bulunduğu sırada işkence ile öldürülmesinden sonra, düzenlenen cenaze töreninde çıkan olaylarda iki Afrikalı polis, törene katılanlar tarafından taşlanarak öldürülmüştür. East Londnn Kenti dışındaki Afrikalı mahallesinde yapılan cenaze törenine katılan 15.000 kişi Biko'nun gömülmesinden sonra kasabadaki birçok binayı ve lükkarı tahrip etmiş, olaya müdahale eden polis ise ateş açmıştır. Polisin açtığı ateş le iki Afrikalının yaralandığı bildirilmiştir.

Güney Afrikalı yurtsever liderlerden Steve Biko tutuklandıktan sonra cezaevinde yapılan işkence ile ölmüştür. Yapılan ilk otopsi, Biko'nun kafatasının kırıldığı ve beyin kanamasından öldüğünü ortaya koymuştur. Biko, tutuklanmasını protesto etmek üzere açlık grevine başlamış ve 11 Eylülde polis, Biko'nun açlık grevi yüzünden öldüğünü açıklamıştı. Ancak Batılı birçok ülkede siyaset adamları Biko'nun ölmeyip öldürüldüğünü belirtmişlerdir.

KİTALAR SORUNLAR

Uğur KÖKDEN

Kapitülasyonlar Türkiye'si ve Kolombiya

Öngörülen ve beklenen dramatik son gerçekleşti. MC hükümeti teslim oldu. Türk parasının - o da şimdilik - değerinin yüzde 10 düşürülmesiyle, Demirel'in kapitalizmin önerdiği kapitülasyonlara «evet» deyişi belgelenmiş oldu.

Paramızda yapılan değer düşürülmesi işleminin hemen ardından, dünya bankasının bir yetkilisi ağzından baklayı çıkardı: «Türk hükümeti, IMF'den kredi almak için gerekli koşulları sağladı.» Bankanın temsilcisine göre, zaten, «Türk hükümetleri, bugüne dek hiç bir zaman IMF'nin onayladığı ekonomi politikasına karşı çıkmadılar.» Aslında, bu ikinci cümlenin fiilini «çıkamamışlardır» biçiminde düzeltmek gerekecek. Çünkü, kapitalizm önündeki bağımlılık Türkiye'yi öyle bir uyduluk düzeyine çıkardı ki, askeri darbeden ekonomi politikasına dek her önemli girişimde «yabancı gücün» parmağı ve kararı var.

Oysa, Erbakan da, Demirel de «küçük dağları ben yarattım» havası içinde halktan gerçekleri saklıyorlar, kapalı kapılar ardında, onurlu ve bağımsız bir Türkiye'nin katlanamayacağı ödünleri ardarda yabancı güce rahatlıkla tanımaktalar. Ne Erbakan'ın «geldikleri gibi giderler» sözü, ne de Demirel'in «IMF, üyelerine baskı yapmaz, sadece fikirlerini söyler, o kadar» yollu atıp-tutmaları pratikte bir anlam taşıyor. Bu tutum, MC liderlerine olan güvensizliği doruk noktasına çıkarıyor. Ama Türkiye'nin saygınlığını da o ölçüde azaltarak...

Zaten, böyle bir bağımlılığın tersi nasıl düşünülebilir? Nasıl beklenebilir? Türkiye, kapitalist sistemin bir parçası. Demirel ve ortakları bile bunun tersini söylemiyor. Öte yandan, kapitalist çerçeve içinde ekonomilerin birbirine gün geçtikçe daha çok bağımlılığı sonucunu doğuran bir evrensel ekonomik sisteme doğru gidildiği de ortada. Sözgelimi, sanayice gelişmiş batılı ülkelerin geri kalmışlara sürekli enflasyon ihracı herkesin bildiği bir gerçek. Birkaç gün önce, San Fransisko'da toplanan Uluslararası Sanayi Konferansı da bu doğruyu vurgulamadı mı?

Kuşku yok, kapitalizmin artan bunalımı asıl etkisini, en geniş ve dramatik boyutlarda geri kalmış ülkelerde duyuruyor. Öncelikle onların ekonomisini alt-üst ediyor. O halde, bilimin, uygulamanın ve «halkın icabı» bu iken, MC iktidarının yalanları neyi örtebilir? Kimi aldatabilir?

Örneğin, aynı günlerde, bir günlük gazetenin Başbakanla yaptığı uzun görüşme ilginç gerçekler ortaya çıkarıyor. Demirel yatırımlar, kalkınma hızı ve ödemeler dengesi konusunda son derece kötümser: % 6 rakamını bile ulaşılması güç bir kalkınma hızı olarak görüyor. Yatırımların aksayacağını şimdiden kabul etmiş durumda. Ödemeler dengesine gelince, «düzelmediği takdirde ne olacağını düşünmek bile istemiyorum» diyor.

Bu koşullarda, halk düşmanı bir sermaye hükümetine karşı, Türkiye halkı nasıl ve ne yolla bir tepki gösterecek?

Geçen Ocak ayında, Washington'un uydusu Enver Sedat'ın izlediği benzer ekonomi politikası Kahire'de ve Mısır'ın öteki kentlerinde ayaklanmalara yol açmıştı. Doksana yakın insan ölmüştü. Bunun üstüne, Sedat getirdiği zamları geri almak zorunda kaldı. Bu olgu, unutulmayacak kadar yakın bir geçmiş...

Gene, benzer bir başka örnek de son Kolombiya olayları. Bu ülkede yaklaşık olarak Türkiye'deki eşitlikten uzak kemerleri sıkma önlemleriyle eş zaman içinde ilan edilen «zamlar» sonucu, başkent Bogota ve öteki kentlerde, yirmiye yakın insan öldü. Yüzlercesi yaralandı. Beş bine yakın tutuklama oldu. 14 Eylül'de uygulanan zamlara karşı genel grev dört büyük işçi konfederasyonunun ortak kararıyla gerçekleşti. Üstelik bu işçi kuruluşlarının ikisi tutucu partilen destekçisi olarak tanınmıştı. Kaldı ki, Kolombiya halkının bu tepkisi, üç katına çıkan kahve ihracatının sağladığı bir dolar patlamasının hemen ardından gerçekleşti.

Kolombiya hükümetince yasa dışı kabul edilmekle beraber, genel grevin sonunda, başkan Alfonso Lopez Michelsen, sendika yöneticileriyle birlikte sosyal durumu yeniden gözden geçirebileceğini söylemek gereğini duydu.

Buna karşılık Türkiye'de durum nedir? Ana Muhalefet Partisini temsil eden sessiz çoğunluk, muhalefet görevini sendikalara bırakmış durumda. Ne Meclis'e devam ediyor, ne de Meclis dışında üstüne düşen sorumluluğu yükleniyor. Tüm yaptığı, demokratik bir muhalefet cephesine karşı muhalefet etmek.

Öte yandan Türk-İş, sermaye ve iktidarla olan uzlaşmasını, «sonsuza kadar sürüncemede bırakma» politikasıyla sürdürüp götüreceği inancında. Böyle bir uygulama içinde.

Geriye kalan tek somut umut, DİSK'in derinleştirmeye ve maddileştirmeye çalıştığı ulusal demokratik güçlerin ortak istem ve hedeflerinden oluşan bir eylem birliği projesi.

Unutulmamalı ki, Türkiye, XX. yüzyılın son çeyreğinde, elbette, Mısır ve Kolombiya'dan daha geri sosyal düzeyde değil.

ÇANKIRI VALİLİĞİNDEN MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI

1- Çankırı-Merkez İmam-Hatip Lisesi binası kat ilave işi 2490 sayılı kanunun 31. maddesine göre kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.

2- İşin keşif bedeli (500.000.00) liradır.

3- Eksiltme Çankırı-İmam-Hatip Lisesi Müdürlüğü ihale Komisyonunda 13.10.1977 Perşembe günü saat 15.00 de yapılacaktır.

4- Eksiltme şartnamesi ve diğer evraklar Okul Müdürlüğünde görülebilir.

5- Eksiltmeye girebilmek için istekliler,

a) (23.750.00) liralık geçici teminatı,

b) 1977 yılına ait Ticaret ve Sanayi Odası belgesini,

c) Müracaat dilekçelerine ekleyecekleri için, Keşif bedeli kadar emsali bir iş yaptıklarını gösterir bir belgenin aslını ibraz suretiyle, Bayındırlık Müdürlüğünden alacakları eksiltmeye girme belgesini teklif mektupları ile birlikte zarfa koymaları lazımdır.

6- İstekliler tekrar mektuplarını ihale günü saat 14.00 de kadar makbuz karşılığında ihale Komisyonu Başkanlığına vereceklerdir.

7- Eksiltmeye girme belgesi alınması için son müracaat tarihi 11.10.1977 Salı günü mesai saati sonuna kadardır.

Telgrafla müracaatlar ve postada vaki gecikmeler kabul edilmez.

Keyfiyet ilân olunur.

(Basın: 25495 - 2285)

DEMİREL'İN SÖZLERİ... VE ENERJİ KISITLAMASI

KISITLAMA, ARALIK' DA HAD SAFHAYA ULAŞACAK

Enerji kısıtlaması yüzde 30 oranında artarak sürecek

HABER MERKEZİ

Başbakan Süleyman Demirel'in «elektrik kısıntısının bir ay içinde kalkacağı»na söz vermesine rağmen elektrik kısıtlamalarının sona ermediği ve bundan böyle de sona ermeyeceği bildirilirken, tüm yurttaki kısıtlama programının aynen devam edeceği öğrenilmiştir.

Elektrik kısıtlamaları ile ilgili olarak alınan bilgilere göre halen elektrik kısıtlamaları Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da günde 5 saat, Orta Anadolu'da 3 saat, Ege'de 3 ila 5 saat arasında, Marmara bölgesinde de 3,5 saat olarak sürdürülmektedir.

Enerji kısıtlamalarının yüzde 30 oranında artarak devam edeceği ve Aralık ayında had safhaya ulaşacağı bildirilmektedir. Uzmanlardan alınan bilgilere göre tüm barajlarda sular azalmış ve hidroelektrik santrallarının çalışamayacağı «kırmızı kod» tabir edilen seviyeye düşmüştür. Bu nedenle gündüz saatlerinde barajların çalıştırılmadığı ve sadece çok fazla elektrik kullanılan 17 - 19.30 saatleri arasında devreye sokuldukları bildirilmektedir. Uzmanlar barajların kullanılır hale gelmesi için yağmurların yeterli olmadığını, ancak kar sularının barajları doldurabildiğini bunun için de Şubat ayına kadar hidrolik santralların yeterli kapasitede çalışamayacağını belirtmişlerdir. Hidrolik santralların şu anda da eksik kapasite ile çalıştıkları ve genellikle 3-4 grubu olan santralların bir grup halinde çalıştırıldığı bunun da sadece akşam saatlerinde devreye girecek şekilde ayarlandığı belirtilmektedir.

● Geçici olarak onarılan Ambarlı Santralı da her an arızalanabilir

● Uzmanlar, kaloriferli evde oturanların "titremeye hazır olmalarını" öneriyor

AMBARLI'NIN DURUMU

Öte yandan fuel-oil ile çalışan Ambarlı Termik Santralının durumunun da yeterli olmadığı bildirilmektedir. Bilindiği gibi 5 Haziran gecesi otomatik kumanda sistemleri yanan Ambarlı Santralı, döviz olmadığından gerekli malzeme ithal edilememiş ve geçici bir biçimde onarılmıştır. Bu durumda Ambarlı Santralının her an arıza yapmasının kaçınılmaz olduğu belirtilmektedir. Halen Ambarlı Santralı tam kapasite çalışmaktadır. Ancak otomatik kumanda sistemi onarılamayan santralın uzman işçiler sayesinde elle manevra suretiyle çalıştırıldığı bildirilmektedir. Öteyandan, 600 megavat gücünde enerji üreten bu santralın günde 5 bin ton fuel-oil yaktığı belirtilmektedir Bu durum büyük bir döviz gideri doğurmaktadır.

Barajların «kırmızı kod» denilen tehlikeli su seviyesinde çalışmasının da hidroelektrik santrallarında arızaya yol açtığı öğrenilmiştir. Bu safhada çalışan barajlarda suyun çamurlu ve baraj gölünün dibinde bulunan her çeşit maddenin suya karışarak geldiğini belirten uzmanlar, «kırmızı kod'da baraj çalıştırmak türbünleri mahveder» demişlerdir.

NE YAPILACAK

Enerji sorununun giderek büyümesi ve Aralık ayına kadar yüzde 30 oranında artacağının belirlenmesi üzerine bulunabilecek tek çarenin devlet fabrikalarını durdurmak olduğu kaydedilmektedir. Uzmanlar bu kış devlet fabrikalarının akşam 17 ile 23 saatleri arasında durdurulmasının kaçınılmaz olduğunu belirtmekte ve hükümetin bu yola başvurmaya yöneldiğini belirtmektedirler. Aksi halde bu kış enerji olmadığı için kaloriferli apartmanlarda kaloriferlerin çalışamayacağına dikkat çeken uzmanlar, «bu kış kaloriferli evlerde oturan yurttaşların titremeğe hazırlanmasını» salık vermektedirler.

Başbakan Demirel'in 1 ay sonra elektrik kısıtlaması olmayacak derken devlet fabrikalarını durdurmak eğiliminde olduğu belirtilmektedir. Nitekim eski Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı şimdiki Bayındırlık Bakanı Selahattin Kılıç ve Kültür Bakanı Avni Akyol dün Bolu'da bakanlıkları ile ilgili incelemeler yaptıktan sonra kent sakinlerinin elektrik kısıntısı hakkındaki sorularına cevap olarak «Bugünden itibaren elektrik kısıntısı Türkiye'de kalkacaktır» demişlerdir. Akyol ve Kılıç şöyle konuşmuşlardır:

«Başbakanımız Sayın Demirel'in elektrik kısıntısı hakkında vermiş olduğu söz gününde yani bugün uygulanacak ve kısıntı kalkacaktır. Bu durumu devlete ait bazı fabrikalarda yapılacak elektrik kısıntısı ile elde edeceğiz. Örneğin Bolu Çimento Fabrikası günde 8 megavat elektrik çekerken Bolu şehrinin ihtiyacı 2 megavattır. Çimento fabrikasının bazı ünitelerinde kısıntılar yapıldığı zaman Bolu'nun 2 megavat ihtiyacı kendiliğinden ortaya çıkmaktadır. Böylece Bolu'nun elektrik açığı önlenebilir. Bu tatbikatı Türkiye'ye uyguladığımızda elektrik sorunu da kendiliğinden halledilmiş olacaktır. Fabrikalardaki üretimde de azalma olmayacaktır.»

Demirel bugün Ankara' ya dönüyor

ANKARA-(İSTA) - Bir süre önce İstanbul'a giden Başbakan Süleyman Demirel'in bugün saat 10. 00' da kara yolu ile Ankara'ya dönneceği bildirilmiştir.

10'uncu Dünya Enerji Konferansının açılışında bulunmak üzere İstanbul'a giden Başbakan Demirel daha sonra partisinin İstanbul örgütüyle, yerel seçim konularını görüşmüştür.

Bugün Ankara'ya dönecek olan Süleyman Demirel Perşembe günü toplanması beklenen Bakanlar Kuruluna katılacaktır.

CHP' li Köprülüler ve Canpolat Demirel'e sordu: "Neden elektrik kısıntısı bitmedi"

ANKARA (İSTA)

Başbakan Süleyman Demirel'in enerji kısıtlaması konusunda verdiği sözde durmaması nedeniyle siyasetten çekilmesi istenmiştir. CHP Ankara Milletvekilleri Teoman Köprülüler ve Alişan Canpolat dün Başbakana yolladıkları telgrafta Demirel'in elektrik kısıntısının neden sona ermediğini sormuşlardır. CHP' li parlamenterler şöyle demişlerdir:

"Türk siyasi hayatında kaçıncı olduğunu saptayamadığımız yerine getirmediğiniz yeni bir vaadiniz, Türk kamuoyunda Türk halkının gözleri önüne sergilenmiş bulunmaktadır.

26 Ağustos 1977 tarihinde İstanbul'da yaptığımız basın toplantısında bir ay sonra elektrik kısıntısı kalmayacaktır, bu sözlerimin altını çiziniz demiştiniz. Bu gün bu vaadinizden tam bir ay geçtiği halde ülkemizde elektrik kısıtlaması hem de Seydişehir'de devlet fabrikaları üretimi durdurulduğu halde aynen devam etmektedir.

İSTANBUL TIP KURULTAYI ÇALIŞMALARINA DEVAM EDİYOR

İSTANBUL (İSTA)

Çalışmalarına dün Kültür Sarayında başlayan İstanbul Tıp Kurultayının ikinci gününde Tıp eğitiminin çeşitli yönleri üzerinde durulmuştur. Konu ile ilgili olarak demeç veren Erdal Atabek hekimin toplumu iyi tanıması gerektiğini söylemiştir. Hacettepe Toplu Hekimliği bölüm Başkanı Profesör Nusret Fişek yaptığı konuşmasında Tıp eğitiminde köklü değişmeler yapılması üzerinde ısrarla durulduğunu belirtmiştir. Tıp Fakültelerinin yetiştirdikleri hekimlerin çalıştıkları ülke veya bölgenin koşullarında beklenen ölçüde başarılı olamadıklarını belirten Fişek, koruyucu hekimlik hizmetlerinin önemsenmesi gerektiğini söylemiştir.

Kurultayda öğrenci temsilcileri de görüşlerini dile getirmişlerdir. Konu ile ilgili olarak bir demeç veren Tabipler Birliği Başkanı Erdal Atabek İstanbul Tıp Kurultayının 150 yıldan beri süregelen tıp eğitimini kurultayın ana konusu olarak almasının çok olumlu bir girişim olduğunu söylemiştir. Öğrenci temsilcilerinin bildirisine yer verilmesini demokratik bir yöntem olarak niteleyen Atabek Tıp eğitiminin ülkenin gerektirdiği sosyal amaçlara yönelme de geç kaldığını sözlerine eklemiştir. Atabek özetle şöyle konuşmuştur:

"Önemli olan dünya ölçüleri için hekim yetiştirmek değil, Türk toplumunda hizmet verecek hekim yetiştirmektir. Hekimin toplumda iyi hizmet verebilmesi için içinde yaşadığı toplumu her yönüyle tanıması gerekmektedir. Ayrıca sağlıkla ilgili, tüm ekonomiyi, beslenme, konut, ilaç ve benzeri sorunları tüm ekonomik yönleriyle bilmesi gerekir. Yine yurdun gereksinmesi olan pratisyen hekimliğin teorik bilgileri ve pratik becerileri ile donanması zorunludur.

Demirel' in emriyle Seydişehir Alüminyum Tesisleri devre dışı bırakılıyor

ANKARA (ANKA)

Kapasitesinin aşamalı olarak dört kat artırılması için Sovyetler Birliği ile anlaşması yapılan Seydişehir Alüminyum Tesislerinin, enerji darlığı nedeniyle, devre dışı bırakılacağı öğrenilmiştir. Başbakan Süleyman Demirel'in emriyle, Seydişehir Alüminyum Tesislerinin devre dışı bırakılmasını sağlayacak plan uygulanmaya başlamıştır. Edinilen bilgiye göre, uygulanan üretim teknolojisine bağlı olarak elektrolizhaneler birden kapatılamamakta, bir aylık süre içinde kademeli olarak tesisin durdurulması gerekmektedir.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın hesaplarına göre Türkiye'de mevcut elektrik santrallerinin düzenli çalışması halinde karşılaşılan elektrik enerjisi açığı Seydişehir Alüminyum Tesislerinin çektiği enerjiye eşit bulunmaktadır. Tesisin devre dışı bırakılmasıyla açığın kapatılacağı düşünülmektedir. Yurt içi alüminyum talebinin yüzde 35'inin karşılandığı tesisin durdurulmasından doğacak alüminyum açığının ise ithalatla karşılanabileceği iddia edilmektedir.

İSTANBUL' DA...

Elektrik kısıntısı eski programa göre sürdürülecek

İSTANBUL (İSTA)

İETT Genel Müdürlüğü'nden verilen bilgiye göre İstanbul'da da elektrik kısıntısı eski programa göre devam edecektir. İlgililer, elektrik kısıntısının kalkması veya kalkmaması hakkında İETT'nin Adapazarı'nda bulunan Yük Tevzi Merkezi'nin yetkili olduğunu ve "şu ana kadar" değişiklik emrinin gelmediğini bildirmişlerdir. Halen İstanbul'da uygulanmakta olan kısıntı saatleri ve uygulandığı semtler şöyledir:

Saat 08-11. 40 arasında kısıntı uygulanan semtler: Arnavutköy'den Rumeli Kavağı'na kadar kısmen, Etiler, Cağaloğlu, Sultanhamam, Çakmakçılar, Süleymaniye, Çemberlitaş, Beyazıt, Laleli, Aksaray, Kumkapı, Tophane, Karaköy, Perşembepazarı, Şişhane, Maçka, Nişantaşı, Teşvikiye, Harbiye, İstiklal Caddesinin tamamı, Ayazağa bölgesi, Bayrampaşa, Murat mahallesi, Osmanbey, Şişli, Kasımpaşa, Dolapdere, Kurtuluş, Cendere, sanayi bölgesinin tamamı, Altıntepsi, Küçükköy, Atış Alanı, Metris Çiftliği, Gaziosmanpaşa, Rami, Yenibosna, Yeşilköy, Florya Menekşe iç ve dış kumsal, Küçükçekmece, Kanarya, Halkalı, Altınşehir, İkitelli, Sefaköy, Güneş li'nin bir kısmı, Çobançeşme, Şirinevler.

11.40-15. 30 arası kısıntı uygulanan semtler: Valiefendi, Çırpıcı, Merkezefendi, Sümer mahallesi, Yenimahalle, Kartaltepe. İncirli, Ataköy, Bakırköy, Yeşilyurt, Merter'in bir kısmı, Topçular, Cezaevi çevresi, Topkapı, Maltepe'nin bir bölümü, Bostancı, İçerenköy, Altıyol, Kadıköy, Moda, Kızıltoprak, Suadiye, Hasköy, Halıcıoğlu, Sütlüce, Şişli'nin bir bölümü, Hürriyettepe, Çağlayan, Kuştepe, Kağıthane, Okmeydanı, Örnektepe, Bomonti, Tuzla ve çevresi, Topkapı sanayi bölgesinin tamamı, Bayrampaşa, Esenler.

15. 30-19. 00 arası kısıntı uygulanan semtler: Otakçılar, Eyüp, Ayvansaray, Topçular, Üzel, Troleybüs kavvet merkezi, Güngören, Haznedar, Bağcılar ve çevresi, Bahçelievler, Yayla, Kocasinan, Soğanlık, Mahmutbey köyü, Cibali ve çevresi, Kazlıçeşme, Zeytinburnu, Yedikule, Kumcular, Dericiler, Topkapı sur içi, Şehremini, Çapa, Fındıkzade, Kocamustafapaşa, Samatya ve çevresi, Göztepe, Caddebostan, Fenerbahçe, Kartal, Pendik, Ankara asfaltının kara tarafı, Beşiktaş'tan 4. Levent'e kadar ve 4. Levent'ten Mecidiyeköy dahil Şişli'ye kadarki bütün bölge.

ANKARA' DA....

Ankara'da da kısıtlama aynen devam edecek

ANKARA (İSTA)

TEK'in isteği üzerine 15 Haziran tarihinde kısıntıya başlayan Ankara Belediyesi EGO İşletmesi daha sonra yine TEK'in isteği üzerine 19 Ağustos günü yeni programını düzenlemiştir.

A BÖLGESİ : 8. 30 - 11. 30 ARASI

Çankaya, Kavaklıdere, Gaziosmanpaşa, Küçükesat, Ayrancı, Dikmen, Bakanlıklar, Kızılay, Meşrutiyet, Balgat, Bahçelievler, Emek, Teknik Okullar, Yıldız Mahallesi, Hacettepe, Samanpazarı, Kurtuluş, Yenişehir, Sıhhiye, Maltepe, Eskişehir Yolu, Etimesgut, İstanbul Yolu, Acil Yardım Trafik Hastanesi, Hacettepe Sitesi, Rüzgarlı Sokak, Gençlik Parkı ve Civarlar.

B BÖLGESİ: 14. 00 - 17. 00 ARASI

Yenimahalle, Etlik, Keçiören, Karşıyaka, Demetevler, Hipodrum, Gazi Mahallesi, Mamak, Kayaş, Dışkapı, Aydınlıkevler, Siteler, Ulubey, Önder, Hasköy, Ulus, Yenidoğan, Cebeci, Abidinpaşa, İncesu, Sayranbağları, Akdere, İskitler, Büyük Sanayi, Ata Sanayi Demir Sanayi, Samsun Yolu, Gaz Maske, Muhabere Okulu, Tıp Fakültesi, Kan Bankası, Ankara Hastanesi Konservatuvar, Gülhane Hastanesi. ve Çevresi...

LİNYİT KÖMÜRÜ ALINACAKTIR

Müessesemiz ihtiyacı 8. 000 ton 0-10 linyit kömürü, şartnamesinde yazılı esaslar dahilinde satın alınacaktır. Şartname Müessesemiz Ticaret Müdürlüğünde görülebilir.

Kapalı teklif mektuplarının 30. 9. 1977 Cuma günü saat 14. 00 de kadar Müessesemize gönderilmiş olması şarttır. Postada vaki geçikmeler nazarı itibara alınmaz. Müessesemiz ihaleyi yapıp yapmamakta ve dilediğine vermekte serbesttir.

SÜMERBANK NAZİLLİ BASMA SANAYİİ MÜESSESESİ

Basın:24962-2259

ETİBANK MAHDUT MES' ULİYETLİ BANDIRMA BORAKS VE ASİT FABRİKALARI İŞLETMESİ MÜESSESESİ MÜDÜRLÜĞÜNDEN

1-Müessesemiz ihtiyacı için 10 adet Cr-Ni serpantin imal ettirilecektir.

2-İhale 29. 9. 1977 Perşembe günü saat 15/00 de Bandırma 600 Evler civarındaki Müessese Müdürlüğümüz binasında yapılacaktır.

3-İşin Muvakkat teminatı 150. 000,-TL. sıdır.

4-İhale ile ilgili şartname ve dosyalar Etibank Genel Müdürlüğü Satınalma Daire Başkanlığından, Sıhhıye/ANKARA, Etibank İstanbul Alım Satım Şubesi Müdürlüğünden, Etibank İzmir İrtibat Bürosu Müdürlüğünden ve Bandırma'da fabrikamızdan temin edilebilir.

5-Müessesemiz 2490 sayılı kanuna tabi değildir.

Basın:24868-2282

Elazığ Karayolları 8. Bölge Müdürlüğünden

1-Bölgemiz işyerlerinde çalışan personel için 2000. Takım Kışlık İş Elbisesi (Kumaşı idareden diğer astar düğme ve masraflar dikiciye ait olmak üzere)dikimi 2490 / 31. maddesine göre kapalı zarf usulü eksiltme suretiyle yaptırılacaktır. İşin muhammen bedeli 550 000. 00 lira olup geçici teminatı 25. 750. 00 liradır. Dikim ihalesi 20. 10. 1977 Perşembe günü saat 11. 00'de Bölge İhale Komisyonunca yapılacaktır. İhaleye iştirak edeceklerin kapalı zarflarında 1977 yılı vizeli Ticaret Odası belgesi veya Esnaflık belgesiyle geçici teminatı ibraz etmeleri şarttır. Kapalı zarflar ihale saatından bir saat evvelinde kadar Komisyon Başkanlığına makbuz karşılığında verilecektir. Kanuna göre tanzim edilmemiş zarflarla postadan komisyona geç gelen kapalı zarflar komisyonca kabul edilmeyecektir.

2-İhale dosyası hergün mesai saatlerinde MALZEME Servisine de görülebilir. İhaleye ait şartname v. s. isteklilere hiçbir suretle gönderilemeyecektir. Duyurulur.

BASIN:(25494-2284)

Bursa Üniversitesi Makina Fakültesi Dekanlığından

Yüksek Matematik, Fizik, Kimya, Tekstil Kimyası, Teknik resim, Mekanik, Tekstil, Mukavemet, Malzeme, Makine Elemanları, Termodinamik, Isı Transferi, İmal Usulleri, Alışkanlar Mekaniği, Hesap Makineleri ve programlama, Takım Tezgahları, Transport Tekniği bilim dallarında çalıştırılmak üzere asistanlar alınacaktır.

Üniversite mezunu olan adayların Lisans üstü (Master) öğrenimlerini tamamlamış olmaları gerekmektedir. Doktora yapmış olanlar tercih edilir.

Adayların yabancı dil imtihanı 20 Ekim 1977 Perşembe günü saat 14. 00'de, Bilim imtihanı 21 Ekim 1977 Cuma günü saat 10. 00'da Bursa Üniversitesi Makine Fakültesi, Bursa Hürriyet Mahallesindeki Kampus binalarında yapılacaktır.

Müracaatların yabancı dil ve bilim dalı belirtilerek 14 Ekim 1977 günü akşama kadar Dekanlığımıza yapılması rica olunur.

BASIN:(25698-2289)

Yüksek Sağlık Şurası bugün toplanıyor

MSP'liler haccın yasaklanmama için ellerinden geleni yapacak

● Haccın yasaklanmasına ilişkin Bakanlar Kuruluna ancak Hac Komisyonu' nun tavsiye kararı verebileceği öne sürüldü

ANKARA (İSTA)

Ortadoğu ülkelerinde kolera hastalığının yaygınlaştığı, bu nedenle de Haccın bu yıl yasaklanacağı haberleri, 2. MC partileri arasında sorun olmaya devam etmektedir. Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Cengiz Gökçek'in daveti üzerine Yüksek Sağlık Şûrası bugün Ankara'da olağanüstü olarak toplanacaktır. Şura'nın Ortadoğu ülkelerindeki kolera söylentilerini inceleyeceği ve bu yıl Hacca gidilip gidilmemesi konusunda Bakanlar Kuruluna bir tavsiye kararı sunacağı bildirilmektedir. Öte yandan MSP yetkilileri, Hac konusunda Bakanlar Kuruluna tavsiye kararı bildirmeye yetkili tek kuruluşun bakanlardan oluşan Hac Komisyonu olduğunu belirtmektedirler. MSP yetkilileri ayrıca, Ortadoğu ülkelerinde koleranın yaygınlaştığı yolundaki aajans haberlerine inanmadıklarını kaydetmişlerdir.

YÜKSEK SAĞLIK ŞURASI

MHP'li Sağlık Bakanı Cengiz Gökçek'in olağanüstü olarak toplantıya çağırdığı Yüksek Sağlık Şurası'nda bugün Ortadoğu ülkelerindeki kolera konusu yanı sıra Türkiye'de yaygınlaştığı bildirilen kolera konusunun da ele alınabileceği belirtilmektedir. Bugün yapılacak Yüksek Sağlık Şurası toplantısına katılacak üyeler şunlardır:

Ekrem Şerif Egeli, Siyami Ersek, Adnan Öztural, Bedii Gorbon, Sezai Reisoğlu Erdal Atabek, Ziya Durmuş ve Faruk Bayülken.

MSP' LİLERİN İDDİASI

Öte yandan MSP'li yetkililer Hac konusunda yasaklama kararı alınmasına sonuna kadar karşı çıkacaklarını bildirmişlerdir. Her yıl yapıldığı gibi bu yıl da Hacca gidileceğini kaydeden MSP'liler Hac konusunda Bakanlar Kuruluna uyarı yapabilecek tek kuruluşun "Hac Komisyonu" olduğunu belirtmişlerdir. Bir MSP yetkilisi İSTA Ajansı muhabirinin sorusunu "Hac konusu Türkiye ile Müslüman ülkelerin arasını açmayı amaçlayanların yalanları nedeniyle engellenmek isteniyor. Bakanlar Kuruluna sorumluluğu tartışılır kuruluşların hazırlayacakları raporlarla baskı yapılması doğru bir davranış değildir. Bakanlar Kuruluna bu konuda tavsiyede bulunabilecek tek yetkili kurul 5 bakandan oluşan Hac komisyonudur" şeklinde cevaplandırmıştır.

Bildirildiğine göre Hac Komisyonu, Sağlık Bakanı Cengiz Gökçek, İçişleri Bakanı Korkut Özal, Turizm Bakanı İskender Cenap Ege, Gümrük ve Tekel Bakanı Gün Sazak ve Devlet Bakanı Süleyman Arif Emre'den oluşmaktadır.

MSP yetkilileri ayrıca, Ortadoğu ülkelerinde çok yaygın olduğu bildirilen kolera haberlerine de inanmadıklarını bildirmektedirler. MSP'liler önümüzdeki günlerde parti olarak bu konuda yayınlanan haberlerin gerçek durumunu inceleyecekleri ni bildirmişler, "Ajans haberleri gerçeği yansıtmayabilir. Haberleri kaynağından kendimiz araştıracağız" demişlerdir.

Bağırsak enfeksiyonundan öldüğü bildirilen şahıs, koleradan ölenlere uygulanan önlemlerle toprağa verildi

KÜTAHYA (ANKA)

Devlet Hastanesine yatırıldıktan 2 gün sonra bağırsak enfeksiyonundan öldüğü bildirilen Şükrü Özdemir, koleradan ölenlere uygulanan önlemlerle toprağa verilmiştir.

Kütahya'nın Hacıveren mahallesindeki evinde rahatsızlanarak hastaneye kaldırılan yaşlı adam, tüm çabalara rağmen kurtarılamamış ve ikinci günün sonunda ölmüştür. Bir hastane yetkilisi, yaptığı açıklamada, "Önce koleradan şüphe ettiğimiz için Şükrü Özdemir'in dış kısımı tahlil ettirdik. Ancak, korkumuzun yersiz olduğu anlaşıldı. Ölüm nedeni bağırsak enfeksiyonudur" demiştir.

Hastane yetkililerinin bu açıklamasına karşın, Şükrü Özdemir'in cesedi koleradan ölenlere yapılan tıbbi önlemlerden geçirilmiş ve kireçlendikten sonra tabutu ile birlikte toprağa verilmiştir.

Sükan, "Türkiye' de kolera tehlikesi yok demek sorumsuzluktur" dedi

ANKARA (İSTA)

DP Genel Başkan Yardımcısı ve Konya Milletvekili Faruk Sükan Hac ve koleranın siyasi polemik konusu yapılmaması gerektiğini savunmuş, "Türkiye'de kolera tehlikesi yok demek sorumsuzluktur" demiştir.

Sükan, dün düzenlediği basın toplantısında, kolera nedeniyle Hacca izin verilip verilmemesi konusunda hükümet ortakları arasında görüş birliği bulunmadığını bildirmiş, bağırsak enfeksiyonu adı altında bir hastalık olmadığını söylemiştir.

Türkiye'de 1970 yılında El-Tor adlı kolera mikrobundan yüz kadar kişinin öldüğünü hatırlatan Sükan, özetle şunları söylemiştir:

"El-Tor mikrobu bir kimsenin bağırsaklarında 20-25 yıl kalır. Demek ki şu anda Türkiye'de El-Tor mikrobunu taşıyanlar (El-Tor) taşıyıcılar vardır. Dünya Sağlık Teşkilatı kolera ile ilgili raporlar hazırlamıştır. Buna göre Suriye'de, İran'da, Irak'ta Ürdün'de ve Suudi Arabistan'da kolera vardır. Yüksek Sağlık Şurası toplanacaktır. Bu konuda yetkili bir kurum olan Şura önerilerini Sağlık Bakanı ve hükümete kabul ettirmelidir. Hacca gidip geldikten sonra tedbir almak koleranın önüne geçmek anlamına gelemez. Bugünkü idaremiz ayrıca tedbir alacak güçte değildir. 1970'lerde bunun örneğini gördük ve yaşadık."

Sükan, Güney Doğu illerinin altyapısının koleraya müsait olduğunu hatırlatmış, bu bölgede ciddi önlemler almak gerektiğini savunmuştur

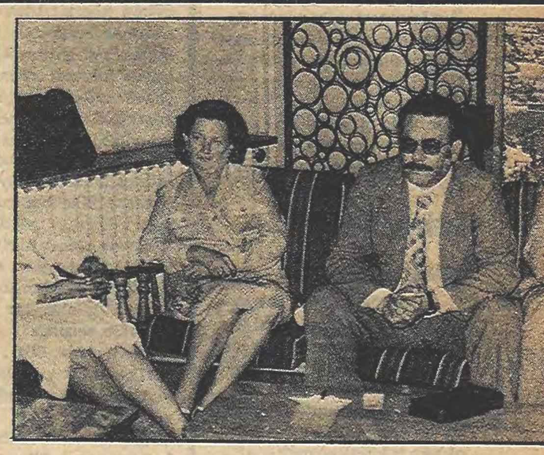
İzmir Fu

FİLİSTİN

Filistin Pav... gelenlere da... broşürü...

Kiracılar Derneği, k dondurulmasını ist

■ "KIRALAR DONDURULMAZSA. EVSAHİBİNE 2 AYDA BİR ÖDEME YAP

İSTANBUL (İSTA)

Ankara'da iki ay önce kurulan ve bugün de İstanbul Şubesini açan Kiracılar Derneği yetkililerince, Gazeteciler Cemiyeti'nde düzenlenen basın toplantısında hükümetten bazı istemlerde bulunulmuş, bunların yerine getirilmemesi halinde ise direnişe geçileceği belirtilmiştir.

Dernek Genel Başkanı Hüseyin Erol, bugün sadece Ankara'da 286 bin kiracı olduğunu, bunların 280 binin kiralardan şikâyetçi olduğunu söylediği konuşmasında, daha sonra kiraların çalışan kesimin gelirinin yüzde 80'ini oluşturduğunu, diğer ülkelerde oranın bu denli büyük olmadığına değinmiştir. Sorunun hükümetlerin yanlış poli... dernek adın... muştur:

"Asgari... asgari geçi... memur, işç... si, kira ve...

Erol, h... kadar gerçe... çeceklerini... layacakları... Genel Başk... mak amacı... larını ifade... lığı ve bele...

Devalüasyon tartışmaları sürüyor

Erbakan, devalüasyonun kendisini değil Maliye Bakanlığı'nı ilgilendirdiğini söyledi

Necmettin ERBAKAN

ANKARA, — (ANKA) Devlet Bakanı, Başbakan Yardımcısı Necmettin Erbakan, dün düzenlediği basın toplantısında MSP Genel idare Kurulunun yerel seçimlere «noksansız» girilmesi için çalışmalar yaptığını söylemiş, devalüasyonun, kendilerini değil Maliye Bakanlığını ilgilendirdiğini öne sürerek, «Türk parasının kıymeti korunmalıdır. Gidiniz bu konuyu Maliye Bakanına sorunuz» demiştir.

Erbakan, bir soru üzerine hacca karayoluyla gidişin her yurttaşın hakkı olduğunu, kolerayla ilgili haberlerin her yıl hac zamanı ortaya atıldığını söylemiştir.

Necmettin Erbakan, «Hükümet olarak herkese refah programının» hazırlandığını belirterek, bu programa ilişkin bazı örnekler vermiş, şoförlere emeklilik hakkının getirileceğini, tarım işçilerinin sigortaya kavuş turulacağını ve orman bölgesin de yaşayanlar için bazı önlem ler alınacağını önesürmüştü Erbakan, «sosyal dengesizliği gidermek için tedbirler alınacatır» demiştir.

Erbakan, sıhhatli ve ideal ek nominin içerisinde «faiz bulu mayan» ekonomi olduğunu sö lemiş, faiz hadlerinin indirilec ğini belirterek bu konuda şu ları söylemiştir:

«Türkiye'de korkunç faiz ha leri yürürlüktedir. Bu pahalılı sebep oluyor. Fakiri, fukara işçiyi, memuru, dar gelirliyi, e nafı eziyor. Türkiye'de faiz ha leri yüzde otuzu bulmuştur. S anda hükümetimiz bu konu üç esas üzerinde çalışıyor. F iz hadleri tekrar indirilecekt Bankaların faiz oranlarının yü de 15'i geçmemesini istiyoru Hiç bir banka, geçen yılki kre di hacimlerinde kısıntı yapmc yacaktır. Bu tatbikat ekonomi hayatımıza getirilecek ilk ferah lıktır.»

Erbakan, ihracat projelerin değerlendirecek bir dairenin d kurulmakta olduğunu söylemiş ihracat seferberliğine parele olarak herkese refah program için bir paket hazırlandığını be lirterek bu konuda da şunlar söylemiştir:

«Bu şumullü bir pakettir. Şu anda hatırıma gelenlerin için den bir tek misali söyliyeyim. Mesela, şoförlere emeklilik hakkı tanınacaktır. Bilhassa otobüs şoförlerinin emeklilik hakları yoktur. Arabası başkasına ait olan şoförlerin de emeklilik hakları yoktur. Ayrıca, tarım işçisine sigorta getireceğiz. Orman bölgesinde yaşayan köylülerimize daha fazla refah getirmek için çeşitli tedbirleri harekete koyacağız. Sosyal dengesizlikleri gidermek için arkası arkasına adımlar atılacaktır. Bunların ilk paketi hazırlanmaktadır. Kısa bir süre sonra bu paketi milletimize açıklamaktan memnuniyet duyacağız.»

Üstündağ, "Demirel artık ekonomimizin iflas ettiğini gizleyemiyor" dedi

ANKARA (ANKA) CHP Genel Sekreteri Mustafa Üstündağ, dün partisinin Amasya ve Çorum örgüt toplantılarına gönderdiği mesajda, "Demirel artık yalanlarıyla ekonomimizin iflas ettiğini, dıştaki itibarımızı da kaybettirdiğini gizleyememektedir" demiştir. Üstündağ, mesajında şu görüşlere yer vermiştir:

"-Demirel'in çağdışı, ilkel kapitalizmin bile gerisinde kalan yönetimi ülkenin sorunlarını içte ve dışta içinden çıkılmaz duruma sokmuştur. 2 bin yıllarının halleriyle halkımızı avutmaya çalışan Demirel, artık yalanlarıyla ekonomimizin iflas ettiğini, dıştaki itibarımızı kaybettirdiğini gizleyememektedir. Ama halkımıza söylediği yayanlardan üzüntü ve utanma duymadığı için bu yalanlarına sıkıntı duymadan devam etmektedir Demirel bundan bir ay önce basınımıza (bu sözlerimin altını çizin, bir ay sonra elektrik kısıntısı kalmayacak) diye açıklama yaptı. Bir ay geçti ama, elektrik kısıntıları sona ermedi. Demirel' in cephe hükümeti bugünlerde zam değil fiyat ayarlaması, devalüasyon değil kur ayarlamasıyaptıkdiye vurdum duymazlığın ve sorumsuzluğun eşsiz örneklerini vererek zamlar ve pahalılık altında ezilen halkımızla açıkça alay etmektedir. Demokratik bir ülkede bir başbakan halkına karşı Demirel' in yaptığının binde biri oranında bile gayriciddi ve tutarsız olmaz. Olursa o makamda duramaz. Cephe iktidarı halkımızın sesini duymazlıktan gelerek ulusal olanaklarımızı belli çıkar ve vurgun çevrelerine, yakınlarına karaborsa yoluyla sömürtürken halkımızı daha da yoksullaştırmaktadır. Türk ulusu işçisiyle, köylüsüyle, memuruyla, emekçisiyle, esnafıyla ülkemizde hayatı çekilmez hale getiren Cephe iktidarına yerel seçimler de oylarıyla gerekli dersi vermesinin hazırlığı içindedir."

uarına katılan Filistin Pavyonu ilgilileri polis baskısını kınadı

onunu görmeye ğılan tanıma

İZMİR (İSTA) Geçtiğimiz günlerde, kapanan Uluslararası İzmir Fuarı'na katılan Filistin Pavyonu ilgilileri, Fuar sırasında polisin engellemeleriyle karşılaştıklarını belirtmişler ve "Biz Türkiye halkına haklı davamızı anlatmak için geldik ve engellendik. Şimdi soruyoruz: Bu uygulama nedendir? demişlerdir. Pavyon ilgilileri, Türkiye'de karşılaştıkları zorlukları şöyle anlatmışlardır:

"Dachau, Auswitz ve benzeri kamplarda katledilen 6 milyon Yahudiyi biz Hitler'i lanetleyerek anarken, çocuklarımızın ve kadınlarımızın siyonistler tarafından katledilmelerini filmlerle belgelenmiş, bir biçimde sergilemek niyetindeydik. 14 Eylül gecesi bu filmleri ilk defa Ege halkına sergiledik. Siyonist vahşetini bütün dehşeti ile gören yiğit halkımız, mütevazi pavyonumuza ilgi gösterdiler. 15 Eylül gecesi görevli polisler filmlerimizi aldılar, kendilerinden gerekçe sorduğumuzda görevli polislerin verdiği yanıt çok ilginçti: "Bize yapılan dilekçeli bir başvuru sonucu bu işlem yapılıyor."

Filistin Pavyonu ilgilileri, konuya ilişkin açıklamalarında bu dilekçeyi kimin verdiğini sormuşlar ve "Bu soruların cevabı belki bugün verilmez ama yiğit halkımızın son insanı ölene dek sürecek eylemimiz siyonizmi ve ona alet olanları özgür dünya insanlarına dava yargılayacaktır" demişlerdir.

Filistin Pavyonunda bir görüntü...

Dün meydana gelen trafik kazalarında 15 kişi öldü

ANKARA - (ANKA) - Türkiye'nin çeşitli bölgelerinde meydana gelen kazalarda toplam 15 kişi can vermiştir. Dün en büyük kaza Sivas'ın Gemerek İlçesine 15 Km. mesafede ve Karagöl Köyü yakınlarında meydana gelmiş, 9 kişi ölmüş, 4 kişi de yaralanmıştır. Nazilli'de de yolcu otobüsünün çarptığı motosiklet infilak etmiş, Bekir Çalışkan ile Ali Yumak adlı gençler yanarak ölmüşlerdir. Batman karayolunda da işçi taşıyan bir araba, karşı yönden gelen bir otomobile çarpmış, kazada İsmail Demirhan ile Nimet Serin adlı yurttaşlar can vermişlerdir. Bir başka trafik kazası da Manisa'da, Akhisar'da olmuş Fatma Kaba adındaki yolcu ölmüştür. Yine Manisa'nın Soma İlçesindeki kazada Cemil Acar adlı şahıs can vermiştir.

DDY'de çalışan 45 bin işçi eylemlerini önümüzdeki hafta sonu da sürdürecek

ANKARA-(İSTA) - Devlet Demir Yolları İşletmesinde çalışan 45 bin işçinin işi bırakma eylemlerini önümüzdeki Cumartesi - Pazar günleri de sürdürecekleri bildirilmiştir.

Geçen hafta fazla mesailerini yapmayan işçilerin direnişiyle Ankara ve İstanbul'da özellikle yük trenleri seferlerinin aksadığı yedi yük treni seferinin iptal edildiği öğrenilmiştir.

DYF-İŞ Sendikası Ankara Şubesi Genel Başkanı Niyazi Devir, geçen hafta yapılan işi bırakma eyleminin başarılı olduğunu söylemiştir Niyazi Devir fazla mesailerde çalışmama eyleminin önümüzdeki hafta sonu 45 bin işçinin katılmasıyla daha örgütlü ve disiplinli bir biçimde yapılacağını bildirerek şöyle demiştir:

"Devlet Demir Yolları İşletmesinde çalışan makinistler dahi memur statüsünde yeralıyor. İşçiler işe gitmeyince işveren bu memurlardan yararlanarak işi yürütme çabasına girişiyor. Bu nedenle banliyö trenleri geçen hafta çalıştı. Ancak Devlet Demir Yollarında yük trenleri banliyö trenlerinden daha fazla kar getiriyor. Bu nedenle yolcu trenlerinin çalışması pek bir şeyi ifade etmiyor. Geçen hafta yedi yük treni seferi iptal edildi. Bunun için biz bu direnişi başarılı olarak niteliyoruz. Ayrıca ilk kez ortaya çıkan aksaklıklar önümüzdeki hafta ortadan kalkacak. Bütün Türkiye çapında ve 45 bin işçinin katılımıyla daha örgütlü ve disiplinli biçimde fazla mesai saatlerinde çalışılmayacak."

Öteyandan geçen hafta yapılan işi bırakma eylemi ile Toros Ekspresi ve Mavi Tren seferlerinin büyük ölçüde aksadığı bildirilmiştir

Kimya Mühendisleri Odası "Ekonomik tedbirleri" eleştirdi

"Açılan paketten, işsizlik pahalılık, kısacası sefalete itilmek çıkmıştır..."

● "Bir dizi ekonomik, politik ve antidemokratik uygulamalar "tedbir paketi" adı altına gizlenmiştir"

ANKARA (ANKA) Kimya Mühendisleri Merkez Yönetim Kurulu, İkinci Cephe iktidarının ilan ettiği "Ekonomik tedbirleri" eleştirmiştir. Kurulun yayınladığı bildiride, "Açılan paketin içinden geniş kitleler için yokluk, işsizlik, pahalılık ve kısacası, sefalete itilmek çıkmıştır" denilmiştir. Bir dizi ekonomik, politik ve anti-demokratik uygulamaların "tedbir paketi" adı altında gizlenmek istendiği kaydedilen bildiride, şu görüşlere yer verilmiştir:

"Zam furyasının başlıca özelliklerini ve sonuçlarını şöyle sıralayabiliriz:

1-Her şeyin fiyatı çekilmez oranda artarken, ücretler sabit kalmakta, hatta ödenmeyen taban fiyatları, ikramiyeler ve yan ödemelerle fiilen düşürülmektedir. Böylesine kasıtlı geciktirmeler sonucu, alım gücü daha yüksek bir paradan fiyat koyup, ileride daha düşük bir değerden ödeyerek gelirlerin düşürülmesi sağlanmaktadır.

2 Zamlar, halkın kullandığı temel ürünlere en yüksek oranda getirilirken, tekelci sermayeye girdi olan maddelere en alt düzeyde getirilmiştir. Bunun en canlı örneği fuel-oil'e yapılan düşük zamdır. Son üç yıldan beri kur ayarlaması adı altında çeşitli defalar devalüe edilen Türk Lirasının bu defa da yüzde 100 oranında düşürülmesi ile, fuel-oil fiyatları, maliyetinin çok altında kalacak ve zarar Hazineden yani halkın kesesinden karşılanacaktır. Kağıda yapılan çok yüksek orandaki zam ise, MC iktidarının kitaba, dergiye, gazetelere kısacası çağdaş eğitime olan düşmanlığının somut bir kanıtı olmuştur.

3-Zamlar ve devalüasyon ile birlikte, özel sektöre uygulanan teşvik tedbirleri de artırılacak ve uluslararası tekelci sermayeye bağımlılık daha da artacaktır.

4-Ekonomik krizin, zamlar, devalüasyon ve bunların doğal sonucu olan hayat pahalılığını gerçek sorumlusu emperyalizm ve yerli ortakları ile onların, dışa bağımlı bir ekonomik politika izleyen MC iktidarlarıdır."

Bakanlar Kurulu hakkında Meclis soruşturması açılması istendi

● CHP'li Bütün, son zamların sosyal bir sınıfın, diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakküm kurmasına yolaçtığını belirtti

ANKARA (İSTA) Çorum CHP Milletvekili Şükrü Bütün, son zamlar ile hükümetin bir sosyal sınıfın, diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakküm kurmasına yol açtığını, bu nedenle TCK'nın 141'inci maddesine giren suç işlediklerini savunarak, Başbakan ve tüm bakanlar hakkında Meclis soruşturması açılmasını istemiştir.

Bütün, TBMM Başkanlığına verdiği soruşturma önergesinde Bakanlar Kurulu'nun taban fiyatları düşük tuttuğunu, işçi ve memurların ücretlerinin yükselmediğini belirterek özetle şöyle devam etmiştir:

"Hükümetçe ilan edilen zamlar yüzde elli ile yüzde 150 arasında değişmektedir. Hiç önlem alınmadığından doğurgan hale gelen zamlar, günlük yaşama topluca yansımakta ve hayat çekilmez hale gelmektedir. Halbuki, zamlar ve Türk parasının değerinin düşürülmesi mutlu azınlığı teşkil eden sömürücü aracı karaborsacı sınıf için sınırsız gelir kaynağı olmuştur. Böylece hükümetin önlemsiz ve kasıtlı icraatı ile zengin sınıf, birkaç misli daha zengin olurken, zamları gelirleriyle kapatamayan halk yığınları yukarıda belirtilen zamlarla birkaç misli varlık sahibi olan sınıfın tahakkümüne bırakılmıştır. Sınıflar arasında ki ekonomik ve sosyal çelişki daha artmıştır. Böylece sosyal bir sınıf, hileli olarak hükümet vasıtasıyla diğer sosyal sınıfa sosyal ve ekonomik cebir uygulamakta ezilen sınıf üzerine tahakküm tesis etmektedir. Şimdiye dek, TCK'nın 141. maddesi yalnızca ekonomik yönden güçsüz olanları kendisine ezmeye, kendisi üzerinde tahakküm kurmaya kalkışanlara karşı, kendi varlığını korumak amacıyla direnenlere karşı uygulanagelmiştir. Oysa yasa maddesinin güçlü sınıflar lehine güçlü sınıflar aleyhine uygulanacağına dair kural yoktur."

Eski Çalışma Bakanı asgari ücret komisyonunun hemen toplanmasını istedi

ANKARA (İSTA) CHP Genel Yönetim Kurulu Genel Saymanı, eski Çalışma Bakanı Bahir Ersoy, son fiyat artışlarının işçi kesiminin yaşam koşullarını ağırlaştırdığını, bu nedenle Asgari Ücret Komisyonu'nun hemen toplanması gerektiğini belirtmiş, "Milli Felaket Hükümetleri acıkça ücretlerin dondurulmasını veya milli ücret politikası adı altında ücretlerin dondurulması özlemlerini dile getirmektedir.." demiştir.

Gerek 1, gerek 2. MC Hükümetlerinin işçi ücretlerinin arttırılmasına karşı olduğunu vurgulayan eski Çalışma Bakanı Ersoy, 1977 yılında toplanan çalışma meclisinde "zamanın bakanı Şevket Kazan'ın "ücretlerdeki olumsuz taleplere devletin dur demesi Anayasal görevidir" dediğini, aynı toplantıda MHP Genel Başkanı ve Başbakan Yardımcısı Türkeş'in işçi ücretlerinin dondurulmasını istediğini hatırlatmıştır.

İstanbul Belediyesi öncülüğünde ekmek dağıtımı için şirket oluşturuluyor

Kuruluş, İstanbul Halk Ekmek Anonim Şirketi adıyla faaliyete geçecek

İstanbul'un ekmek sorununa köklü bir çözüm getirilmesi için İstanbul Belediyesince Edirnekapı'da tesis olunan ekmek fabrikasının işletilmesi için İstanbul Belediyesinin öncülüğü ile bir şirket kurulmasına karar verilmiştir. İstanbul Halk Ekmek Anonim Şirketi adı altında faaliyete geçecek olan kuruluşa başta İstanbul Belediyesi olmak üzere, Marmara ve Boğazlar Belediyeler Birliği, Bayrampaşa, Kağıthane ve Küçükçekmece Belediyeleri ortak olmaktadır.

Şirketin kuruluş protokolu dün saat 14'de Belediye Sarayında imzalanmıştır. İstanbul Halk Ekmek Anonim Şirketi'nin kurulmasından amaç günde 450 bin adet ekmek imal kapasiteli Edirnekapı ekmek fabrikasının işletilmesi ve 450 bin adet ekmeğin düzenli bir şekilde dağıtımıdır. Öte yandan ekmek fabrikasının makinelerinin montajı ve işletmeye açılması için Almanya'dan bugün 7 kişiden oluşan teknik bir heyet gelecektir. Ekmek fabrikasının Ekim ayı sonunda deneme üretimine geçeceği bildirilmiştir.

EKONOMİ DÜNYASINDAN HABERLER

Son zamların hammadde fiyatlarına yansıması sermaye arttırımına giden şirketlerin hisse senetlerine olan talebi arttırıyor

ANKARA (ANKA) Sermaye piyasasında bir süre önce başlayan canlılık sürmektedir. Son zamların hammadde ve yan ürünlerin fiyatlarına yansımaya başlaması, özellikle sermaye arttırımına giden şirketlerin hisse senetlerine olan talebi arttırmaktadır.

Talepte meydana gelen artışın yanı sıra, muamele hacminde de genişleme olmuştur. Hisse senetleri fiyatlarının ulaştığı düzey, beklenişlere yaklaştıkça, satıcılar ellerinde bulundurdukları senetleri satmaya başlamışlardır.

Bu arada, yeni tahvil ihraçları da devam etmektedir. Yeni tahvillerin, faiz oranlarında yükselme olacağı haberlerinin etkisiyle alıcı buldukları bildirilmektedir.

Bazı şirketlerin hisse senetlerinin sürekli bir biçimde yükselmelerine karşın Koç Holding ve Lassa'nın hisse senetlerinin son bir aylık dönemde 300 TL. düştükleri gözlenmiştir. Koç Holding ve Lassa'nın hisse senetlerinde düşüş, rüçhan haklarının bitmesine bağlanmaktadır.

Fiyatı düşüş gösteren bir başka hisse senedi de Yapı ve Kredi Bankası olmuştur. Bu arada, Türk Siemens'in hisse senedi halen bir ay önceki seviyesinde olmakla birlikte, ay içinde bir ara 1, 050 TL'ya düşmüş, son hafta da aynı tutarda yükselmiştir.

Türkiye'de kişi başına düşen ulusal gelir azalıyor

ANKARA-(ANKA) - Türkiye'de kişi başına düşen ulusal gelirin gerilediği saptanmıştır.

Kişi başına düşen ulusal gelir, sabit ve cari fiyatlara göre ayrı ayrı hesaplanabilmektedir.

SABİT FİYATLAR

Sabit fiyatlarla yapılan hesaplamalar halen ülkemizde kişi başına düşen ulusal gelirin 255 Dolar düzeyinde olduğunu ortaya koymaktadır.

Kişi başına düşen ulusal gelirin 1977 yılı için saptanan 255 Dolarlık düzeyi, bir önceki yıldan 33, 1974 yılından ise 54 Dolar daha azdır.

GÜNÜMÜZ FİYATLARI

Ulusal gelirde fiyat artışlarının etkisini gidermek amacıyla kullanılan sabit fiyatlar yerine, günümüz fiyatlarının kullanılması halinde ise, kişi başına düşen ulusal gelirin bin Doların altında kaldığı gözlenmektedir.

İsviçre Frangı son hafta içinde değer kazandı

ANKARA-(ANKA) - Geçtiğimiz hafta içinde önemli borsalarda yapılan işlemler sonucunda, İsviçre Frangı, diğer paralar karşısında önemli ölçüde değer kazanmıştır. Cuma günü, ABD Dolarının küçük oranlı değer kazanımına rağmen İsviçre Frangı, güçlü durumunu sürdürmüştür. İsviçre Frangı, Dolar, Sterlin, Alman Markı ve Fransız Frangı karşısında yükselmiştir. Dolar ve Sterlin, Fransız Frangı karşısında değer kazanırken, diğer paralar karşısında, bu arada, Japon Yen'i karşısında zayıf bir durum göstermişlerdir.

CHP'li Şentürk: "Malatya'daki eğitim kurumlarında baskılar sürüyor"

ANKARA (İSTA) Malatya CHP Milletvekili Mustafa Şentürk, Malatya'daki eğitim ve öğretim kurumlarında faşist baskıların Birinci MC Hükümetinden bu yana artarak sürdürdüğünü açıklamıştır.

Şentürk, Malatya'daki eğitim ve öğrenim görmek isteyen gençlerin kayıtlarını belirtmiş, bazı ortaokul ve liselere kaydolmak isteyenlerden de Ülkü Ocakları'na para alındığını bildirmiştir.

Memur yolluklarının 200 lira olması istendi

ANKARA - (İSTA) - Geçici görevle başka yere gönderilen memurlara verilen yolluk ücretinin en az 200 lira olması istenmiş, artan hayat pahalılığından ve zamlardan sonra bugün verilen 50 liranın otel parasına bile yetmeyeceği bildirilmiştir.

TÜM-DER Ankara Şubesi Genel Sekreteri Fatih Üstün dün yaptığı yazılı açıklamada, geçici görevle başka yere gönderilen memurun verilen 50 lirayı hem üç öğün yemeğe hem de otel masrafına yetirmek zorunda olduğunu belirtmiştir.

ERZİNCAN ATATÜRK ORTAOKULU MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Okulumuzun ihtiyacı bulunan Cizre Kömürü aşağıda yazılı olduğu şekilde 2490 sayılı kanunun 31. Maddesi gereğince kapalı zarf usulüyle satın alınacaktır. Şartname her gün mesai saatlarinde okul idaresinde görülebilir.

İsteklilerin hazırlayacakları zarflarını ihale saatinden 1 saat evveline kadar okulda kurulacak komisyon başkanlığına vermeleri gerekir. Postadaki vaki gecikmeler nazara alınmaz.

CİNSİ	Miktarı	Muhammen Bedeli	Geçici Teminatı	İhale gün ve saati
Cizre Kömürü	77 Ton	119. 350. -TL	7. 219. -TL	14 Ekim 1977 Saat. 10. 00

BASIN:25493-2291

BAYINDIRLIK BAKANLIĞI YAPI İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 8. BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜNDEN

1-Samsun Adliye Sarayi inşaatı 1979 yılına sarî olmak ve 7/13221 sayılı karar gereğince fiyat eskalasyonuna tabi tutulmak kaydiyle 2490 sayılı yasa yargılarına göre kapalı zarf usulü ile ihale edilmek üzere eksiltmeye konulmuştur.

2-İşin keşif bedeli 23. 800. 000. -TL'dir.

3-Eksiltme Samsun Yapı İşleri 8. Bölge Müdürlüğü ihale komisyonunda 14 Ekim 1977 Cuma günü saat 15. 00'de yapılacaktır.

4-Eksiltme şartnamesi ve diğer evrak mezkur Müdürlükte görülebilir.

5-Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin,

a) 727. 750. -liralık geçici teminatını,

b) 1977 yılına ait ticaret veya sanayi odası belgesini, veya kayıt süretini (bu belgenin veya kayıt süretinin ilan tarihinden sonra alınmış olması şarttır.)

c) Eksiltmeye girme belgesini, (bu belge müracaat dilekçeleri ile birlikte eksiltme şartnamesinde belirtilen ve usulüne göre hazırlanmış bulunan Yapı Araçları bildirisi, Teknik personel bildirisi, taahhüt bildirisi, sermaye ve kredi olanaklarını açıklayan mali durum bildirisi, banka referansı, Bayındırlık Bakanlığından almış oldukları (B) grubundan en az keşif bedeli kadar işin eksiltmesine girebileceklerini gösterir mil teahhitlik karnesinin aslı, en geç 11. 10. 1977 Salı günü saat 12'ye kadar Yapı İşleri 8. Bölge Müdürlüğüne vermek suretiyle alınacaktır.) Teklif mektubu havi zarfla birlikte. 2. Bir zarfa koymaları şarttır.

6-İstekliler, teklif mektuplarını 14. 10. 1977 Cuma günü saat 14. 00'e kadar makbuz karşılığında ihale komisyonu başkanlığına vereceklerdir.

7-Telgrafla yapılacak müracaat ve postada vaki gecikmelerin kabul edilmeyeceği hususu ile keyfiyet ilan olunur.

BASIN: (25497 - 2293)

Korutürk, Türkçe'nin yabancı dillerin etkisinden kurtarılması gerektiğini söyledi

ANKARA (ANKA) Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk, Türkçe'nin yabancı dillerin etkisinden kurtarılması ve sağlıklı bir biçimde geliştirilmesi gerektiğini belirtmiştir. Cumhurbaşkanı Korutürk, Dil Bayramı dolayısıyla Türk Dil Kurumu Genel Yazmanı Ozan Cahit Kulebi'ye gönderdiği mesajda şöyle demiştir:

-"Güzel Türkçemizi yabancı dillerin etkisinden tamamen kurtarıp sağlıklı bir şekilde geliştirerek, daha da zenginleştirmek, üzerinde önemle durulması gereken bir sorunumuzdur.

Türk Dil Kurumunun değerli uzmanlarını bu amaç doğrultusunda sürdürecekleri çalışmalarından verimli sonuçlar alınmasını dilerim.

Bu arada Türk dilini kullanmada gösterdikleri başarıdan dolayı ödül kazanan sanat ve bilim adamlarımızı da içtenlikle kutlar, sayın üyelere ve konuklara sevgiler sunarım."

kira fiyatlarının edi

PAÇAĞIZ"

ikalarından doğduğunu söyleyen Erol a hükümetten şu istemlerde bulun -

ücretin 3 bin liraya çıkarılması, m indirimi yasasının çıkarılması, i ve esnaflara kira kredisi verilmefiyatların dondurulması."

ükümetin istemlerini 1 Ocak 1978'e ekleştirmediği takdirde direnişe ge-, kiracıları 2 ayda bir ödemeye baş - nı açıklamıştır. Kiracılar Derneği anı kendilerinin soruna çözüm bul - yla Yapı Kooperatifleri oluşturduk - etmiş, arsaların imar iskan Bakandiyeden sağlandığını bildirmiştir.

RADYOLAR

TRT 1

05.00 Açılış, Program
05.05 Türküler, Şarkılar
06.02 Günaydın
06.30 Bölgesel Günaydın
07.07 Bölgesel Yayın
07.30 HABERLER
07.40 Sabahtan Sabaha
09.02 Kahve Yemen'den Gelir
09.17 Türkçe Sözlü Hafif Müzik
09.40 Çevre Sorunları
10.01 Arkası Yarın
10.21 Bölgesel Yayın
11.16 Türküler
11.30 Gözde Eserler
11.45 Şarkılar
12.10 Öğle Üzeri
12.55 Reklamlar
13.00 HABERLER
13.15 Oyun Havaları
13.30 Bölgesel Yayın
14.32 Beraber Şarkılar
15.01 Sizlerle Birlikte
16.05 Türküler, Oyun Havaları
16.25 Şarkılar
16.45 Çocuk Bahçesi
17.02 Akşama Doğru
18.00 Bölgesel Yayın
19.00 HABERLER
19.30 Bölgesel Yayın
20.15 Köy Dağarcığı
20.40 Türküler
20.55 Çocuklar İçin
21.02 Şarkılar
21.30 Müzik Magazin
22.02 Bölgesel Yayın
23.00 HABERLER
23.10 Beraber Şarkılar
23.40 Eski Melodiler
00.02 Ulusal Ezgiler
00.32 Hafif Müzik
01.00–05.00 Gece Yarısı

TRT 2

08.00 Gün Başlıyor
09.00 HABERLER
09.15 Hafif Müzik
09.30 Türküler
09.45 Şarkılar
10.00 Müzik-Müzik-Müzik
10.30 Türküler
10.50 Şarkılar
11.10 Konser Saati
11.30 Türküler Geçidi
12.00 Hafif Müzik
12.20 Sağlığımız
12.40 Dünya Folklöründen
13.00 HABERLER
13.15 Hafif Müzik
13.45 Türküler
14.00 Şarkılar
14.15 Yurdumuz Ekonomisi
15.00 Türküler
15.20 Klasik Batı Müziği
15.45 Şarkılar
16.20 Arkası Yarın
16.40 Türküler Geçidi
17.00 Konser Saati
18.00 Geleneklerimiz-Göreneklerimiz
18.30 Yurttan Sesler
19.00 HABERLER
19.30 Oyun Havaları
19.45 Bir Solist Konseri
20.30 Türküler
20.45 Şarkılar
22.02 YAY-KUR Saati
23.00 Hafif Müzik
23.15 Bir Romanımız Var
23.35 Solistlerden Seçmeler
23.55 Program, Kapanış

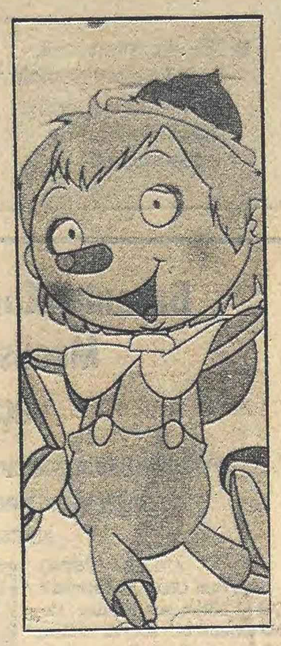
TRT 3

07.00 Açılış, Program
08.30 Salı Konseri
09.15 Bizden Besteler
09.45 Kadınlar Topluluğu
10.15 Diskoteğimizden
11.45 Öğleye Doğru
12.45 Klasik Eserler Geçidi
13.15 Müzik Şöleni
15.00 Türk Bestecilerinden
16.00 Konserlerden
17.30 Gönül Telimizi Titretenler
18.00 Yüzyıllar Boyu Müzik
19.00 Salıdan Salıya
21.15 Bir Solistten Türküler
21.30 Açıklamalı Klasik Koro
24.00 Gece ve Müzik
00.30 Eski Müziğin Ustaları
01.00 Program, Kapanış

TELEVİZYON

18.30–PİNOKYO

Sürekli filmin bugün yayınlanacak ikinci bölümünde, Pinokyo büyükbabasına para kazanarak yardımcı olmak için kuklacının dediklerini yapar, ama kuklacı parasını vermez. Bunun üzerine Pinokyo kaçar.

19.00 TÜRK HALK MÜZİĞİ

İstanbul Televizyonunca hazırlanan bugünkü Türk Halk Müziği programında sanatçı Gülcan Sevim Bilgin ekrana geliyor.

19.15–ERGENLİK ÇAĞI

Televizyon Eğitim Yayınları Şubesince hazırlanan anne, baba ve eğitimcilere yönelik bu programda, çocukluktan ergenliğe geçişte, karşılaşılan psikolojik ve fizyolojik sorunlar inceleniyor. Programa Hacettepe Üniversitesi Addesan Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Erol Kımık, Eğitim Fakültesi Öğretim Üyesi Profesör Gülseren Günce ve Psikoloji Bölümü Öğretim Üyesi Güney La Compte katılıyorlar.

20.00–HABERLER

20.40–PETROL 1

Televizyon Eğitim Yayınları Şubesince hazırlanan programda, çeşitli ülkelerdeki petrol faaliyetleri, tarihi gelişimi içinde ele alınıyor. Türkiye'deki petrol çalışmaları 1954 yılında çıkartılan petrol kanunundan sonra hız kazanmıştır. 1970 yılına kadar çeşitli petrol şirketlerinin çalışmaları yansıtılıyor.

TV HABERLERİ

Eğitim Haftası nedeniyle yeni bir programın yapımına başlandı

Televizyonda eğitim haftası nedeniyle yapım yönetimini Mehmet Deniz'in üslendiği yeni bir programın hazırlıklarına başlandı.

"Eğitim Haftası" adını taşıyan programda eğitim, bilimci ve öğrencilerle yapılan röportajlara yer veriliyor.

Genel olarak bir anket niteliği taşıyan program eğitim eşitsizliğinin nedenlerini incelemeyi de amaçlıyor. Uygulanmakta olan eğitim sistemini de konu alan bu programın Ekim ayının ilk günlerinde yayınlanması düşünülüyor.

Konut programı 3 Ekim'de ekrana geliyor

Televizyon eğitim bölümünden Ayla Erdemli, kiracı ev sahibi ilişkilerini içeren bir program gerçekleştirip. Adı "Konut" Belgesel bir dizi olarak yayınlanacak olan programda, az gelirli kitlelerin konut sorununa, kiracı ve ev sahiplerinin yakınmalarına yer verildi. Sürekli artan ev kiralarının ekonomik ve sosyal nedenlerini araştırması yapıldığı program konut sorununa önlemler ve çözüm getirmeyi amaçlıyor.

3 Ekimde yayınlanacak olan programda konut sorunun diğer illerdeki yansımaları, ev kiralarının değişik kesimlerdeki durumları da yer alıyor.

TRT Üniversite adaylarına yardımcı oluyor

TRT Genel Müdürlüğü üniversite adayı öğrencilere yardımcı olmak amacıyla kesin kayıtlarla ilgili haber bültenlerini kurum girişinde sergiliyor. İlgililer tarafından öğrencilerin doğru bilgi edinmelerini sağlamak ve bu arada yitirilecek zaman kaybını önlemek için aldıkları bu önlemin kesin kayıtların sonuna dek sürdürüleceği bildirildi.

Forum'a katılacak uzmanlar belirlendi

Yeni yayın döneminde Tele-Pazar programı içinde yayınlanacak olan "Forum"un ilk bölümüne katılacak olan uzmanlar saptandı. Yapım ve yönetimini Vedat Tayyar'ın üstlendiği ülkemizdeki konut sorununun işleneceği ilk programda, meslek odalarından İlhan Tekeli, merkezi yönetimden Özcan Artanban ve yerel yönetimden Özcan Şen konuyla ilgili görüşlerini aktaracaklar.

22.40–POP MÜZİĞİ

Gençler için hazırlanmış bu müzik programında, Alex Harwey Orkestrası, Lalilah, ve Police Man adlı parçaları David Essex, Girl adlı parçayı söylüyor. Füsun Önal İstese İnsan Neler Yapar ve Cem Karaca Kavga adlı parçalarıyla programa katılıyorlar.

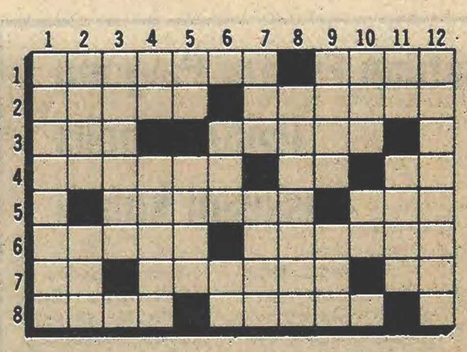
21.10 TELEVİZYONDA YERLİ SİNEMA

Programda yönetmenliğini Türker İnanoğlu'nun yaptığı ve başrollerini Selma Güneri, Sadri Alışık, Sevda Ferdağ ile Yusuf Sezgin'in paylaştıkları 1967 yılı yapımı Ağır Suç adlı film yayınlanacak.

22.55–GÜNE BAKIŞ

BULMACA

SOLDAN SAĞA. 1-Karl Marks'ın diyalektik materyalizm ışığında işçi sınıfının nasıl sömürüldüğünü tahlil ettiği ünlü eseri-Gücü ve sağlığı yerinde 2-Tanıdık-Haya, ar. 3-Nazım Hikmet'in soyadı-Tayin. 4-Sulama arabası (yabancı dilden)-Bir bağlaç-Kalın cisim. 5-Bir erkek adı-TERSİ, Faşistlerin ayırımını yaptığı. 6-İşçi-Belirti. 7-Bir soru-Bir kadın adı-"Milimetre" 8-Dinsel tören-Vagon dizisi.

YUKARIDAN AŞAĞI. 1-Boşa atış. 2-Osmanlı devletinin feodal vergi sistemi-Bir çeşit zurna. 3-Faşist Şili cuntasının lideri. 4-Yabani hayvan barınağı-Ecevit hükümetinin Abdülkerim önadlı bağımsız bakanı. 5-Uzaklık, gösteri-Ehemmiyet. 6-Üye-TERSİ, İlgi zamiri. 7-Ortadoğu'da bir göl-Bir sinir hastalığı 8-Değişiklik (Eski dilde). 9-Bir zeka oyunu-Gorki'nin ünlü romanı. 10-TERSİ Birden-"Kilometre". 11-TERSİ, Manganezin simgesi-İlhan önadlı bir şarkıcı. 12-Tahrifat

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA. 1-Martin Şleyer. 2-Asır-AA-Kale. 3-Naftalin-saK. 4-Ala-Kırat. 5-Vatman-İanat. 6-gK İslamlık. 7-İsyan-Ulan. 8-Ton-Araç-Ara.

YUKARIDAN AŞAĞI. 1-Manavgat. 2-Asalak. 3-Rıfat-İn. 4-TRT-miS. 5-Akasya. 6-Nalınlar. 7-Şair-Ana. 8-Naim. 9-Ek-Talu. 10-YasmiA. 11-Ela-Akar. 12-Rekät-Na.

Dünya Barış Savaşçıları Ne Diyor?

BARIŞ İÇİN SAVAŞ, SÖMÜRÜYE KARŞI SAVAŞTAN AYRILMAZ

Rita Seth (Hindistan Barış Komitesi Üyesi Uluslararası Demokratik Kadınlar Federasyonu Asya Seksiyonu Başkanı)

3

Konuşan Ayşe BİLGE DİCLELİ

● "BİR YERDE MAL DEPOLANDIĞINI HABER ALIR ALMAZ BİNLERCE KADIN SEFERBER OLUYORUZ. BİNAYI ÇEVRELİYOR VE POLİSE HABER VERİYORUZ. BÖYLECE KARABORSACILIK YAPMAYI HAYLİ ZORLAŞTIRDIK. ANCAK ÇÖZÜM ELBETTE YALNIZCA BU EYLEMLERDE DEĞİL. SOSYAL ADALETSİZLİĞİ ORTADAN KALDIRMADAN HİNDİSTAN'DA NE KARABORSACILIĞIN, NE AÇLIĞIN, NE DE İŞSİZLİĞİN ORTADAN KALDIRILMASI MÜMKÜN DEĞİLDİR"

İSTA : Hoş geldiniz Bayan Seth, sizinle görüşme olanağını bulabilmek bizim için büyük bir mutluluk.

Rita Seth : Sağolun.

Soru : Hintli olduğunuzu ve Uluslararası Demokratik Kadınlar Federasyonu'nda önemli bir göreviniz bulunduğunu biliyoruz. Dünya Barış Konseyi'nin en önde gelen üye örgütlerinden biri olan UDKF hakkında bize kısaca bilgi verir misiniz?

Rita Seth : Örgütümüz Paris'te faşizme ve savaşa karşı olan Avrupalı Kadınlar tarafından kuruldu. İlk eylemleri ve çalışmaları bu yönde gelişti. Çocukların geleceği, çevre sorunları, silahlanma, eşitlik, sosyal adalet nükleer silahların yasaklanması gibi önemli konularda savaşım vermektedir. Ulusal bağımsızlığı için savaşan halklarla dayanışma içindedir. Güney Afrika halklarıyle, Angola ve Mozambik halklarıyla dayanışmasını buna örnek gösterebilirim. Irkçılığa karşı da aktif bir mücadele içindeyiz. Bu konuyla ilgili olarak Namibya, Zimbabve halkları için çalışmalar yapmaktayız. Her türlü aşağılanma ile mücadele ediyoruz. Faşizme karşıyız Latin Amerika'da, Şili, Brezilya gibi ülkelerdeki demokrat ve yurtseverlerle dayanışma içindeyiz.

Örgütümüz, Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komisyonu, Uluslararası Çalışma Örgütü, UNESCO gibi uluslararası kuruluşların danışmanları arasında bulunmaktadır. UDKF'ye 109 ülkeden 120 örgüt üyedir.

Soru : Yeni üyeler kabul ediyor musunuz? Örneğin Türkiye'den herhangi bir kadın örgütü federasyonunuza üye olmak istese, kabul eder misiniz?

Rita Seth : Barış, demokrasi, eşitlik ve toplumsal ilerleme yolunda savaşım veren tüm kadın örgütleri ile işbirliği yapmaya ve onları bünyemiz içerisinde görmeye hazırız.

Soru : Uluslararası planda böylesine saygınlığı olan bir kadın örgütünün temsilcisi olarak, devleriniz size barış savaşımında en önemli etkenin hangisi olduğunu gösterdi?

Rita Seth : Ben Hintliyim. Hindistan'da birçok sorunları olan bir ülke. Büyük seçim vaatleriyle gelen Desai Hükümeti de bu sorunların hiç birini çözümlemedi. Örneğin ailelerin yüzde 12'si hala toprakların yüzde 80'ine sahip. Bu yalnızca kırsal kesimdeki adaletsizlik. Diğer sektörlerde de büyük adaletsizlikler var. Ve Hindistan, birçok renkli ve yaldızlı Avrupa dergilerinde de sergilendiği gibi, büyük bir açlığın pençesi altında. Yalnız yiyecek yok diye açlık çekmiyor halkımız. Adil bir gelir dağılımı sağlansa, herkesin karnı doyar. Ya da hiç olmazsa açlıktan ölmez. Ancak işsizlik öylesine büyük boyutlara ulaşmış bulunuyor ki, bir kişinin işinden olması, ölüme terk edilmesi ile hemen hemen eş anlama geliyor. Bu arada ekonomiye, hükmeden aileler, Bangladeş ve Pakistan halkları ile Hindistan halkı arasına düşmanlık tohumları saçan emperyalistlerin istekleri doğrultusunda davranıyorlar. Oysa halkımız, barış istiyor. Bangladeş ve Pakistan halkları ile barış içinde yan yana yaşamak ve işbirliği yapmak istiyor. Bu nedenle derim ki, barış için savaş sömürüye karşı savaştan ayrılamaz.

Soru : Bize Hindistan'daki çalışmalarınızdan kısaca bahseder misiniz?

Rita Seth : Kadın örgütümüz çok yönlü bir çalışmanın içine girmiştir. Ülkemizde okuma-yazma bilmeyen milyonlarca kadın var. Bu nedenle yoğun bir okuma yazma kampanyası açtık. Örgütümüz tüm eyaletlerde ve hemen hemen tüm köylerde örgütlenmiş bulunmaktadır. 1975 Uluslararası Kadınlar Yılında 200 bin kadına okuma-yazma öğretmeyi amaçlamıştık. Bunu çok aştığımızı iftiharla söyleyebilirim.

Soru : Açlık, işsizlik ve yoksulluk gibi sorunlarla pençeleşen kadınların kurslarınıza gelmelerini nasıl sağlıyorsunuz?

Rita Seth : Onlara, çalışmak için başka eyletlere göç eden oğullarından, eşlerinden gelen mektupları okumak için başkalarına muhtaç olmaları gerektiğini anlatıyoruz. Gazetelerde çıkan iş ilanlarını okumak için de okuma-yazma bilmek gerekiyor. Karaborsacıların oyunlarına gelmemek için de okuma-yazma bilmek şart. Bizim ülkemizde ev işi yaygındır. Kadınlar evde çeşitli işletmelere dikiş diker, nakış işler. Okuma yazma bilmedikleri için büyük mağaza sahipleri tarafından aldatılırlar. Bunu önlemek için okuma-yazma bilmek iyi bir silahtır. Siyasi partilere oy verirken, onların bildirilerini ve programlarını bilmeleri gerektiğini de anlatıyoruz. Çünkü çoğu partiler, kadınlarımıza çeşitli vaatlerde bulunuyorlar fakat yerine getirmiyorlar. Tüm bunlar çok önemli etkenler. Ve kadınlarımız okuma-yazma bilmenin onlar için bir varlık sorunu olduğunu kavrayıp, kursları mıza katılmak için seferber oluyorlar. Bu arada çocuklarını da yanlarında getiriyorlar. Okula gidenleri özellikle, Eğitmenlerimiz okul çocuklarının ders çalışmalarına da yardım ediyorlar.

Soru : Başka faaliyetleriniz de var mı?

Rita Seth : Benim ülkemin insanları çok yüklü. Hayat onların omuzlarına bir yük. Oysa yaşam, insanlar için en değerli ve en kutsal şeydir. Bu nedenle bu denli ağır yükün altında ezilen ve hiç dinlenme fırsatı bulamayan kadınlarımızı biraz olsun rahatlatmak ve dinlendirebilmek için pikmikler düzenliyoruz. Çocuklar için eğlenceler düzenliyoruz. Filmler, dialar gösteriyoruz. Ayrıca çeşitli konularda eğitim seminerleri de düzenliyoruz. Sosyal konularda, çocuk bakımında, politik konularda, sağlık sorunlarında aydınlanmalarına çalışıyoruz. Şubelerimizde doktorlar bedava olarak hasta bakıyorlar. En önemli çalışmalarımızdan biri de çeşitli yerlere geziler düzenlememizdir. Örneğin bir telgrafhane nasıl çalışır? Bunu izah etmek ve kadınlarımıza bilimsel bir bakış açısı sağlamak için telgrafhanelere geziler düzenliyoruz.

Bu arada sosyalist ülkeler sanatçıları ülkemize geldiklerinde örgütümüz için bedava gösteriler düzenliyorlar. Böylece geniş halk yığınları biraz eğlenmek ve rahatlamak olanağını buluyorlar.

Soru Barış için savaş, sömürüye karşı savaştan ayrılamaz dediniz. Bunu ülkeniz koşullarında örnekleyebilir misiniz?

Rita Seth : Hindistan bağımsızlığını kazanalı 30 yıl oldu. Gerçi demir-çelik, savunma, kömür, otobüs gibi önemli sanayi dalları devletleştirildi, ama hala her şey veresiye kayda. Örneğin ben 131 numaralı dükkandan alışveriş etmek zorundayım. Gidiyorum, pirinç yok. Oysa stok luyorlar. Karaborsa fiyatlarıyla ise her şey var. Stokçular da belli: Halkımızı Pakistan, Bangladeş halkına karşı kışkırtanlar, emperyalizmle işbirliği yapanlar. Geçenlerde otomobil ve kamyon lastiği karaborsaya düştü. Normal olarak bir lastik 600 Rupe. Bulunmuyor. Karaborsada ise 2000 Rupe'ye hemen bulmak mümkün. Geçenlerde Yeni Delhi'nin en izbe köşelerinden birinde büyük bir lastik stoku bulunduğunu öğrendik. 2000 kadın gidip binanın etrafında oturduk. Polisi de çağırdık. Binadan ünlü Amerikan şirketi Dunlop'un lastikleri çıktı. Hem de kamyonlarca. Bizi savaşa sürüklemek isteyenler, bizi sömürenlerdi aynı zamanda.

Soru Başka ürünler için de benzer eylemler yapıyor musunuz?

Rita Seth : Evet "Deholding Kampanyası" adını verdik buna. Bir yerde mal depolandığını haber alır almaz, binlerce kadın seferber oluyoruz. Binayı çevreliyor ve polise haber veriyoruz. Böylece karaborsacılık yapmayı hayli zorlaştırdık. Ancak çözüm elbette yalnızca bu eylemlerde değil. Sosyal adaletsizliği ortadan kaldırmadan Hindistan'da ne karaborsacılığın, ne açlığın, ne de işsizliğin ortadan kaldırılması mümkün değildir.

Soru Hindistan'da barış hareketi hakkında çok çeşitli şeyler duyuyoruz. Örneğin nötron bombasına karşı işçilerin Yeni Delhi'deki Amerikan elçiliği önünde büyük bir gösteri düzenlediler. Bize biraz da Hindistan'daki barış hareketi hakkında bilgi verir misiniz?

Rita Seth : Evet, ülkemizde köklü bir barış hareketi var. En küçük idari birimde bile barış komiteleri bulunuyor. Ayrıca Barış Komitemiz Asya Afrika Barış ve Dayanışma Örgütü (AAPSO) ne de üyedir. Merkezi Kahire'de olan Barış hareketimiz o denli güçlüdür ki, şu andaki Dışişleri Bakanımızı bile etki altına almıştır. Şu andaki Hindistan Dışişleri Bakanı, seçim kampanyası sırasında çeşitli faşizan açıklamalarda bulunmuyordu. Pakistan ve Bangladeş ile olan ilişkilerimize ve Sovyetler Birliği ile olan işbirliğimize karşı söylevler veriyordu. Ancak iktidara geldikten sonra geniş bir kısakaç içinde buldu kendini. Ve Sovyetler Birliği'ne gittiğinde, Hindistan-Sovyetler Birliği ilişkilerini derinleştiren, iki ülke arasındaki dostça ilişkileri geliştirecek bir anlaşmaya imza koydu. İçeride devlet malı olan demir-çelik, kömür gibi işletmeleri özel teşebbüse devretmeye çabalayan hükümet, uluslararası planda silahsızlanma, Hint Okyanusunu barış denizi yapma, bağlantısızlık gibi ilkelerden ayrılamaktadır. Bu, ülkemiz barış hareketi için büyük bir başarıdır. Ancak daha çok çalışmamız ve yoğun bir savaşım vermemiz gerekiyor.

İSTA : Teşekkür ederiz Bayan Seth, çalışmalarınızda başarılar dileriz.

Rita Seth : Ben teşekkür ederim.

BİTTİ

Harb-İş Genel Başkan Yardımcısı açıklama yaptı:

"Türk-İş yöneticileri işçi sınıfına ters düşmektedir"

● Alp Dündar "Türk-İş yöneticileri kişisel çıkarları doğrultusunda rahatlarını sürdürüyor."

● "Almanya'daki işçilerin birikmiş primleri Türkiye'ye getirilerek, sürekli döviz kaynağı kurutulacaktır"

ANKARA (İSTA)

Türk-İş'e bağlı Türk Harb-İş Sendikası Genel Başkan Yardımcısı Alp Dündar, Türk-İş'in tam bir çıkmaz içinde bulunduğunu, yöneticilerinin ise işçi sınıfına ters düştüğünü belirtmiş, "Türk-İş yöneticileri, içinden çıktıkları işçi sınıfından kopmuş, yalnız ve yalnız çıkarları için baş başa kalmışlardır" demiştir.

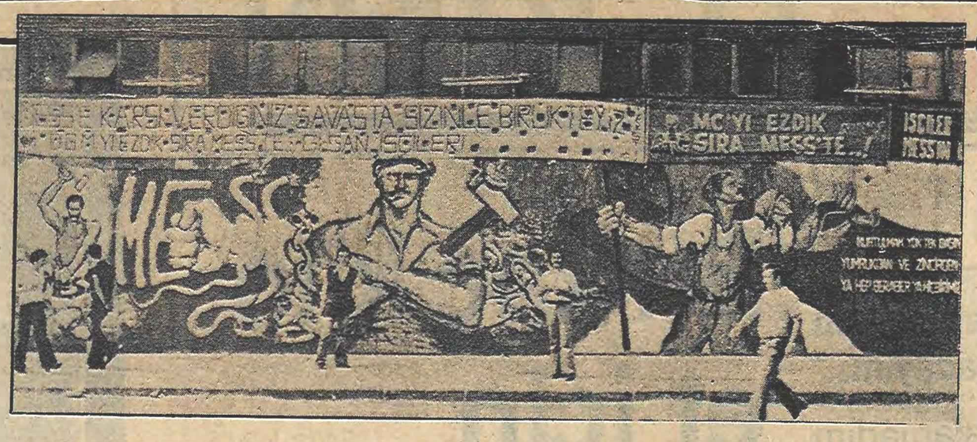
Çarşamba günü yayınlanacak olan haftalık 7 Gün dergisinin sorularını cevaplandıran Alp Dündar, Türk-İş yöneticilerinin seçimden önce işçi sınıfı yararına kararlar alamadıklarını ifade etmiştir.

7 Gün'ün 2. MC Hükümetinin sendikaları ve işçi hareketini bölerek siyasi çıkarlarına uygun yeni sendikalar kurdurmalarını nasıl yorumluyorsunuz?" sorusunu da cevaplandıran Dündar, özetle şunları söylemiştir:

-"Açıklıkla ifade edeyim ki, Türk-İş sendika yöneticileri köşeyi dönmenin rahatlığı içinde eski heyecanlarını yitirmiş bulunmaktadırlar. Aslında bu bir çıkar manzumesinin bazı kişilere sağladığı rahatlıktan ileri gelmektedir. Türk-İş yöneticileri içinden çıktıkları işçi sınıfından kopmuş, yalnız ve yalnız çıkarlarıyla baş başa kalmışlardır. Bu çıkarlarını kaybetmemenin hesabı içinde her türlü ödünü vermekten çekinmemektedirler. Bundan önceki MC hükümetinin partizan davranışlarından zarar gören sendikalar, bugünkü yeme-ce hükümetinin önümüzdeki günlerdeki davranışlarından daha da zarar göreceklerdir. Aynı işkolunda ayrı sendikalar kurulmasıyla zayıflayan işçi hareketi karşısında bugünkü ye-me-ce'nin kıdem tazminatını dondurması gibi, ücretleri dondurması da beklenebilir. Toplusözleşmelerin askıya alınması, emekçilerin aleyhine bazı önlemlerin getirilmesi bugünkü iktidarın yapısı gereğidir."

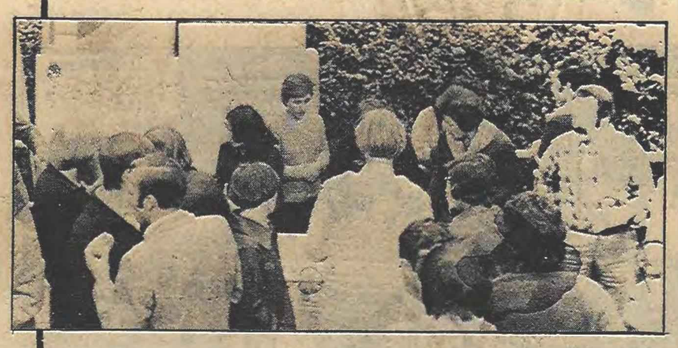
Türk Harb-İş Genel Başkan Yardımcısı, gerek CHP'nin, gerek Türk-İş'in gerekse DİSK'in bu konuda bugünden önlemler alması gerektiğini de savunmuş, 7 Gün'ün, "2. MC'nin işçi sınıfını ilgilendiren önlemleri arasında bu sınıfın yararlarına ters düşenin büyük olay nedir?" sorusuna şu karşılığı vermiştir:

- "Ye-me-ce iktidarı düştüğü çıkmazdan kurtulmak için yalnız ve yalnız emekçinin kazancına göz dikmektedir. Aldığı ve almak istediği önlemler arasına bence en kötüsü Federal Almanya'daki emekçilerin primlerini Türkiye'ye transfer etmek istemesidir. Türkiye ile Almanya arasında 1964'te imzalanan Sosyal Güvenlik Anlaşması değiştirilmek istenmektedir. Federal Almanya'daki Türk emekçilerin bugün 10 milyar Marka vardığı sanılan primlerinin Türkiye'ye getirilmesi isteniyor. Böylece devamlı gelebilecek bir döviz kaynağı, kökünden kurutulacaktır. Bu paraların gelmesi halinde SSK'na yansıyacağı bile şüphelidir. Bu paranın transferi siyasi amaçları doğrultusunda girdikleri ters yatırım politikasıyla döviz dar boğazına düşmüş olan ye-me-ce iktidarına yarayacaktır."

Köln'deki Türkiyeli işçiler Maden-İş'le dayanışmayı güçlendiriyorlar

KÖLN (İSTA)

17 Eylül Cumartesi günü Köln'de uluslararası bir festival yapılmıştır. 3. kez düzenlenen bu gösterileri bu yıl ilgiyi daha çok "Türkiyeli işçiler göstermiştir.

"Köln Türkiyeli İşçiler Dayanışma Birliği" ve "Köln Maden-İş'le Dayanışma ve 2. MC'ye Direniş Komitelerinin" de birer sergi açtıkları gösterilerde Türkiye'de gelişen siyasi durum tartışılmış ve tüm ilericilere Maden-İş ile dayanışmayı güçlendirme çağrısı yapılmıştır. Çeşitli Türkçe ve Almanca yayının yanı sıra afişler ve DİSK yayınları satılmıştır. Ayrıca, Türk yiyecek ve içecekleri büyük ilgi görmüştür.

FİDEF'in Maden-İş'le dayanışma kartları satılmış, toplanan para FİDEF'in açtığı banka hesabına yatırılmıştır. Birer açıklama yapan dernek ve komite sözcüleri grevdeki yiğit sınıf kardeşleriyle dayanışmayı güçlendireceklerini ve MESS patronları dize gelinceye kadar yanlarında olacaklarını belirtmişlerdir.

FİDEF yurt dışındaki işçilerimizin sorunlarını Belgrad Konferansına götürüyor

Ali ELİŞ DÜSSELDORF'tan bildiriyor

Federal Almanya İşçi Dernekleri Federasyonu (FİDEF), yurt dışındaki işçilerimizin sorunlarının ve istemlerinin, önümüzdeki günlerde Yugoslavya'nın başkenti Belgrad'ta toplanacak olan Avrupa Güvenlik ve İşbirliği 2. Konferansına götürüleceğini açıklamıştır.

Merkezi Federal Almanya'nın Düsseldorf kentinde bulunan FİDEF adına gazetemize açıklamada bulunan Genel Sekreter Haydar Dikme şunları söylemiştir:

"11-12 Haziran tarihlerinde Hannover kentinde toplanan FİDEF 1. Olağan Temsilciler Kurulu'nda alınan bir karar gereğince, yurt dışında çalışan işçilerimizin, geniş kapsamlı olarak, sorunlarını, istemlerini, karşılaştıkları haksızlıkları FİDEF olarak, Belgrad'da toplanacak olan Avrupa Güvenlik ve İşbirliği 2. Konferansına götüreceğiz.

Asgari ücretler yükseltilmelidir, fakat!..

Hasan SAĞLAM

Türk-İş'e bağlı sosyal demokrat sendikalar, asgari ücretlerin arttırılması gerektiğini söyleyerek, Asgari Ücret Tespit Kurulu'nun toplanmasını istediler. Asgari ücretlerin yükseltilmesi elbet gereklidir. Son zamlar karşısında brüt 1800 liralık para ile yaşanamayacağını ancak sürünüleceğini herkes bilir. MC emekçi halkımıza, milyonlarca yurttaşımıza böylesi bir yaşamı reva görmüştür. Fakat bir nokta unutulmamalı... Asgari ücretleri yükseltmek için çaba harcanırken, MC'nin düşürülmesi için gereken çalışmaları bir kenara koymak olmaz. Üstelik hemen herkes biliyor ki asgari ücretlerin son zamların etkisini silecek bir düzeye yükseltilmesi mümkün olmayacaktır. Ve geniş emekçi yığınların istemi sadece asgari ücretlerin yükseltilmesiyle sınırlı değildir. MC'nin düşürülmesi, faşist yuvaların kapanması, devlet kademelerinin halk düşmanlarından temizlenmesi, demokratik bir toprak reformunun yapılması, topraklarımız üzerindeki atom yığınaklarının, ABD ve NATO üslerinin sökülüp atılması, emperyalizmle imzalanmış ikili kölelik anlaşmalarının yırtılıp atılması, emperyalist ülkelere olan borçlarımızın iptal edilmesi, bankaların, sigortaların ve dış ticaretin devletleştirilmesi, ormanların kamulaştırılması ve orman köylülerinin toprağa kavuşturulması, kooperatifçiliğin geliştirilmesi ve köy emekçilerinin yönetimine verilmesi, işten atmaların yasaklanması, lokavtın suç sayılması, kıdem tazminatının yükseltilmesi gibi daha pek çok istem vardır ortada. Bütün bunlar ancak ilerici, demokratik halktan yana bir iktidar eliyle gerçekleştirilebilecek şeylerdir. Bütün bunların yapılması işçilere, köylülere, tüm emekçi halkımıza egemenlik sağlayacak, özgürlük verecek, hayat pahalılığını ortadan kaldırarak emekten yana istikrarlı bir ekonomik-sosyal politika izlenmesi olanaklarını yaratacaktır.

Bu nedenle, başta da söylediğimiz gibi, asgari ücretlerin yükseltilmesi için mücadele... Evet fakat bunu tek hedef olarak göstermemek... DİSK'in Asgari Ücret Tespit Komisyonunda mutlaka yer almasını sağlamak. Ama MC'nin düşürülmeden hiç bir konuda köklü ve kalıcı iyileştirmelerin sağlanamayacağını da unutmamak.

Türk-İş'e bağlı sosyal demokrat sendikaların bu konuda üzerlerine düşen görevleri yerine getirmeleri ve kendi dışlarındaki sendikal örgütlerle güç ve eylem birliğini gerçekleştirmek için olumlu adımlar atacaklarına inanıyoruz. Asgari ücretlerin yükseltilmesi sorununda da görüldüğü gibi, işçilerin ve emekçilerin pek çok ortak sorunları ve özlemleri var. Ve sürekli tartışılan ve oluşturulan bir konu olarak Ulusal Demokratik Cephe emekçilerin ve ülkemizin gerçek ve ortak çıkarları temeli üzerinde verilen savaşımlarla yükseliyor. MC'nin düşürülmesini, onun yerine ilerici, halktan yana demokratik bir iktidarın işbaşına geçmesini amaçlıyor. Bu uğurda tüm ilericilerin, demokratların en geniş ilke-li birliği sağlanmaya çalışılıyor.

İşçi sınıfının sendikal örgütleri arasında güçlendirilecek olumlu diyalog ve ilişkiler, böylesi bir birliğin köşe taşı niteliğindedir. İşçi sınıfının sendikal birliğinin sınıf ve kitle sendikal anlayışı temeli üzerinde güçlenmesi, böylelikle tüm sendikalı işçilerin kazanımlarının korunup geliştirilmesini de sağlayacaktır.

Böylesi bir çabaya ancak patronların uşağı olarak yaşamlarını sürdüren sözde sendikacılar katılmaz. Onlar engel olmaya çalışır. Halk için, demokrasi ve özgürlük için çabalayanlar ise koşulların dayattığı görevleri mutlaka yerine getireceklerdir.

İŞ GÜVENLİĞİ NASIL SAĞLANIR? İŞÇİ SAĞLIĞI NASIL KORUNUR?

Dimitrof Enstitüsünce yapılan araştırma

İşçi sağlığı ve iş güvenliği konusunda sendikalara, odalara ve bilim adamlarına büyük görev düşüyor

İş sağlığı ve iş güvenliği işçi sınıfının ve tüm çalışanların en önemli sosyo-ekonomik problemlerinden birisidir. Bu konuya ilişkin sorunların çözümlenebilmesi, çok yönlü bir karaktere sahip olması nedeniyle, sendikaların, meslek odalarının, devlet organlarının, demokratik kitle örgütlerinin, üniversitelerin ve değişik dallarda uzmanlaşan kuruluşların ülkesel birlikteliğini ve işbirliğini tüm çalışanlardan yana çıkmaya zorunlu kılacak bir öze sahiptir.

İşçi sağlığı ve iş güvenliğinin temel konularını şu şekilde sınıflandırabiliriz:

SOSYAL KONUM

Bu konum bir sosyal olay (fenomen) olarak meslek hastalıklarını ve iş kazalarını önlemek ve bu yönde verilen mücadele şeklinde karakterize edilebilir.

İş kazaları ve meslek hastalıkları, kazaya uğrayanları ve hastalığa tutulanları mutsuz kılmakla kalmaz, bu kişilerin o toplumda ilişkide olduğu tüm insanları dolayısıyla toplumu acı ve üzüntü içinde bırakır. Endüstrileşme, modern transport, konut inşaatı ve tüm teknolojik ürünlerin toplumda işlevine başlamasından sonra bazı istenilmeyen kazalar, hastalıklar yaratmış olur. Örneğin, kapitalist toplumlarda çalışanlar arasında bu fenomenin olasılığı meycut şartlar nedeniyle çok yüksektir. Bu sosyal fenomeni azaltıcı, kısıtlayıcı önlemlerin yetersizliği dikkat çekicidir. Çok az da olsa eğer bu konuyla bir ilgilenme, üzerine eğilme gibi bir durum varsa, bu tüm çalışanların ekonomik, politik, sendikal örgütlenmeleri-nin ve kamuoyunun toplumsal baskı ve eylemleriyle işverenler üzerindeki etkisi nedeniyle ya da yalnız kar amacına hizmet ettiği için olmaktadır. Kısacası, işverenler ya kar, yahut baskı nedeniyle bazı önlemler almaya itilmektedir. Bilhassa gelişmekte olan ülkelerden, endüstrileşmiş kapitalist ülkelere göç olmakta ve işgücü çok ucuza satın alınmakta ve bu emekçiler insanlık dışı koşullarda çalışma ve yaşamak mecburiyetinde kalmaktadırlar. Belgeler, ağır makina sanayiinde ve inşaat sektöründe düşük ücretlerle çalışan kalifiye olmayan işçilerin en çok kazaya uğradığını gözler önüne sermektedir. Örneğin, Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkelerde iş kazalarına karşın, planlı ve sistematik bir mücadele devlet, sendika ve araştırma merkezleri ile ortaklaşa verilmekte; bu konuda teknik ve mali yardımlar organize edilmektedir. Üretimin sosyal niteliği ile üretim araçlarının kişisel mülkiyeti arasındaki çelişkinin ortadan kalktığı sosyalist toplum, tüm çalışanların yararına işleyen bir biçimde özveriyle çalışmakta, işçilerin ve diğer emekçilerin maddi ve manevi mutluluğa erişebilecekleri bir iş atmosferinde çalışabilmeleri için tüm koşullar yaratılmaktadır.

PSİKOLOJİK-FİZYOLOJİK KONUM

Bu konum, fizyolojik ve psikolojik faktörlerin iş kazalarının azalma ve artma olasılığını etkilediği görüşü ile karakterize edilebilir. Örneğin, bedeni ve zihni gerginlik, ruhi denge-yi bozar ve kaza olasılığı artar. Gözlemler sonucu kazaların özellikle uzun ve aralıksız çalışma saatleri sonunda olduğu ortaya çıkmıştır.

İş güvenliği yönünden hafta sonu tatilinin veya iyi bir dinlenmenin gerekliliği hayatidir. Kazaların önlenmesi açısından, çalışma kapasitesi, fiziki kapasitenin bilinmesi, yahut zihni ve bedensel kapasiteyi geliştirecek koşulları yaratma önemli bir konum olarak önümüzde durmaktadır.

Son senelerde insan-makina sisteminin uyumlaştırılması ve buna ilişkin sorunların çözümlenmesi için yapılan araştırma ve çalışmalar sosyalist ülkelerde yoğunluk kazanmaktadır.

HİJENİK KONUM

Bu konum çalışma koşullarının, işyeri çevresinin nesnel olarak insan organizması ve çalışma verimliliğini, meslek hastalıkları ve iş kazaları olasılığına etkisi şeklinde karakterize edilebilir.

Kaza ve hastalıklar, çevre şartları, sıhhi tesisat, ısıtma, havalandırma, kanalizasyon gibi tüm sağlığı etkileyen koşulların varlığına ve işlerliğine bağımlı olarak artar veya azalır. Çalışma ortamındaki gaz, toz miktarları, ses, gürültü, titreşim frekansları ve ışık parametreleri müsaade edilebilecek düzeyde ve yapılacak norm çalışmalarıyla saptanmalıdır.

BİLİMSEL TEKNOLOJİK KONUM

Bilimsel-teknolojik gelişmenin meslek hastalıkları ve iş kazalarını azaltıcı rolü ile karakterize edebilecek bir konumdur. Şu bir gerçektir ki, bilimsel araştırmanın teknolojik gelişmelerin ve bu konuda çalışan uzmanların yardımı olmadan kaza ve hastalıkların azaltılması söz konusu edilemez. Üretilen her bir makinenin ve teknolojik bir prosesin güvenlik tedbirleri alınmalıdır. Örneğin, marangoz makineleri, hızarlar, elektrik donanımları, kimyasal nükleer tesisler vs. otomasyonun gelişimi, iş verimliliğini arttırdığı gibi, herhangi yanlış bir çalışma biçiminde güvenlik cihazlarının devreye girmesiyle kazaları önleyebilmektedir.

EKONOMİK KONUM

İş kazaları nedeniyle ortaya çıkan ekonomik kayıplar ve kazaların olasılığını ortadan kaldıracak önlemlerin, finansmanın planlı ve çalışanlardan yana bir ekonomi politika ile uygulanması şeklinde karakterize edilir. Örneğin, bir kaza ve sakatlanan işçi, sonuç, ekonomik kayıp, tazminat, tahrip olmuş bir makine, kazanın diğer çalışanlar üzerindeki etkisi yeni bir işçinin bulunması, eğitilmesi ve başlangıçta üretimin kalitesinin düşük olması, bir işin zamanında istenilen kalitede çıkmaması vs. Kapitalist toplumda bütün bu faktörler işverenin kayıplarıdır. Fakat sosyalist bir toplumda bu konu o toplumun bütün bireylerini ilgilendirir.

Kapitalist bir işletme kâra yönelik bir üretim faaliyetinde bulunduğundan kazayı kendisi için bir kayıp olarak niteler. Sebep olarak da işçiye ödenen tazminat ve sigorta ve işgücünün veriminin düşmesi gösterilir. Sermaye çevreleri, işveren kazaları önlemeye yönelik çalışmaları kârı arttırıcı bir biçimde irdelemektedir. Tüm çalışanlardan yana işleyen bir toplum düzeninde kazaları ve hastalıkları önlemeye yönelik finansman, yatırımlar, organizasyon, ekonomik ve sosyal çözümü birlikte getirecek, toplumsal ilerlemeyi hızlandıracak bir bütünlük içinde ele alınmaktadır.

YASAL KONUM

Başta işçi sınıfı ve tüm emekçi katmanlardan yana bir iş kanunu, iş ve çalışma koşullarının düzeltilmesi, işçi sağlığı ve iş güvenliği esaslarının uygulanmasını zorunlu kılar. Ayrıca yürürlükteki yasalar, iş kazalarına sebep olan bir işletmede sorumlular hakkında yasal ceza ve hükümlülükler getirecek bir biçimde düzenlenmelidir. Kapitalist işletmelerde uygulamada büyük eksiklikler olmakta, genellikle kazaya uğrayan haksız çıkarılmaktadır. Az egelişmiş kapitalist ülkelerin kiminde olduğu gibi, ülkemizde de işçi sağlığı, iş güvenliğine ilişkin yasa ve hükümler Cumhuriyetten sonra yürürlüğe girmiş olmasına rağmen yükümlülükleri yerine getirmek işverenlere bırakılmıştır. Bu nedenle işçi sınıfı örgütlerinin, sendikaların ve diğer meslek kuruluşlarının toplumsal ilerleme ve ileri demokratik bir düzen için verilen mücadelede bu konulara ağırlık verecek bir ortak çalışmaya girmeleriyle işçi sağlığı ve iş güvenliği komusunun içeriği hayata bir kazanım olarak geçebilir ve gerçekleşir.

SSK'DA BİR HEKİM 2 BİN 500 İŞÇİYE BAKIYOR

Sosyal Sigortalar Kurumu'nun bugün 15 bin civarında yatağı olan 65 hastane ve doğumevi ile 2 bin yatak kapasiteli 3 sanatoryumu bulunmaktadır. Toplam 16 bin 800 yatağa sahiptir. Ülkemizde mevcut hasta yatağı ise 100 binin üzerindedir.

Bugün Kurumda açıklanan son rakamlara göre 3 bin 589 hekim çalışmaktadır. Bir hekime düşen nüfus 2 bin 700'ün üzerindedir.

Dünyanın çeşitli ülkelerindeki durum Türkiye ile karşılaştırılırsa ülkemizdeki ve SSK'daki hekim açığı daha iyi ortaya çıkacaktır.

Oysa Kurumun 23 milyon lira bütçesi olduğu saptanmıştır. Bu paranın yüzde 52.5 luk bir kısmı bankalara yatırılmakta ve devlet tahvilleri satın alınmaktadır. İşveren borçları ise 5 milyar lirayı bulmaktadır. Sağlık çalışmaları için 1.5-2 milyarlık bir fon ayrılmakta, geri kalan kısmı da yönetim giderleri, emlak, konut vs. gibi giderler için harcanmaktadır. Bu rakamlar bize SSK'nın işçi sağlığına ne denli değer verdiğini göstermektedir. 5 milyar tutarındaki işveren borçları prim borçlarıdır. Ödenmeyen primler işveren için önemli bir gelir kaynağı olmaktadır. Bu gelir kaynağı banka borçlanmasından daha elverişli, faizi daha azdır.

506 sayılı kanunun 123. maddesine göre Kurumun ilaç fabrikası açma yetkisi vardır. Bu yetkinin verildiği tarihten 7.12.1972'den beri, başlangıçta ufak çapta da olsa bazı girişimlere rağmen, hiç bir adım atılmamıştır. Kurumda ilaç tüketimi son derece fazladır. Ülkemizdeki ilaç üretiminin yüzde 30'u SSK tarafından tüketilmektedir. Durum böyle iken, kurum bir türlü ilaç fabrikası açmamaktadır. Çünkü ülkemizdeki ilaç tekelleri bu tatlı tüketim kaynağını kaybetmek istememektedir. Ve bu isteğini de SSK yönetimindeki temsilcileri vasıtasıyla gerçekleştirmektedir.

Bu anlayış ve çalışma tarzı çağdaş sağlık hizmetleri ile bağdaşmaz. İşçi sınıfımızın emekleri üzerine kurulan Sosyal Sigortalar Kurumu'nun yönetiminde işverenler değil işçiler söz sahibi olmalıdır. Yönetiminde uzlaşmacı sendika temsilcileri, işveren temsilcileri değil, gerçek işçi sınıfının esendikal temsilcileri olmalıdır

Türkiye'de hasta yatağı sayısı

Tablo 1

	Yatak sayısı	1 Yatağa Düşen Nüfus
Genel Toplam	100.000	400
SSK	16.880	500 (den fazla)

Türkiye'de hekim sayısı

Tablo 2

	Hekim sayısı	Bir Hekime Düşen Nüfus
Genel Toplam	20.000	2000
SSK	3.589	2500

Çeşitli ülkelerde durum

Tablo 3

Ülkenin Adı	Hekim Başına Düşen Nüfus
Bulgaristan	464
SSCB	520
Avusturya	510
Küba	830

Politika 'da KADIN

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

"Sabahın altısından beri buradayım..."

"Üç aydır et alamadım 450 lira haftalığım var..."

"Bu gidiş nereye varacak!.."

"Onlar tok, onlar rahat bizi düşünen yok..."

Birkaç kilo et için ömrümüz kuyruklarda geçiyor...

Son günlerde, büyük kentlerimizde, alıştığımız görüntülerden biri oldu. Genci ile yaşlısıyla tüm emekçi halkın, kuyrukların yaratıcısı 2. MC'ye karşı hoşnutsuzluğunu ve protestosunu en somut görebileceğimiz yerler buralar

Bunlardan, İstanbul'un göbeğinde, Mısır Çarşısındaki Et ve Balık Kurumunun önünde uzayıp giden, çarşının dışına taşan kuyruğa yaklaşıyoruz. Kuyruktakilerin çoğu kadın. Daha biz sormaya başlamadan kuyruktakiler, daha çok da pahalılıkla .. her dakka, çarşıda pazarda yüzyüze bulunan kadınlar hep, bir ağızdan anlatmaya başlıyorlar.

● Adım Memnune ÖZTÜRK,

45 yaşındayım. Dulum. Bir çocuğum 3000 lira da gelirim var. 1000 lira ev kirası. Kalan parayla yol masrafı mı yapıcan, üstüne başına, boğazına mı harcıycan, çocuğunu mu okutucan? Kasapların yanına yaklaşamıyoruz. Mazi oldu o günler. Bura ya da sabahın köründe geldim. İki kilo et alabilmek için. Ayaklarıma karasular indi dikilmekten. Bundan sonra pirinç ve kahve kuyruğuna da giricem. Ömrümüz kuyruk larda geçiyor. Bu nereye kadar böyle gider. Birileri birşeyler yapmalı....

● Adım Gülten PLATİN,

38 yaşındayım. 450 lira haftalığım var. Üç aydır et alamadım. Öğlen tatilinde gelip bekliyorum. Bana sıra gelmeden "et bitti" diyorlar. Kös kös dönüyorum. Evde çocuğum hasta. Onun beslenmesi lazım. Yoksa bize et ne gerek. Biz zaten ölmüşüz...

● Adım Fatma SERTER,

1332 doğumluyum. Yaşımı sen hesapla gayri... Sabahın altısından beri burdayım Öğlenin bu vakti olmuş daha sıra gelmedi. Ayda üç-dört kilo et alabilmek için bu çile çekilir mi? Niye her mahalleye bir Et ve Balık Kurumu açmıyorlar? Bizim çilemizi çekmediklerinden herhalde...

● Adım Türkân ÖCAL,

30 yaşındayım. Beyim şoför. İki çocuğum var. Biri ağır hastalandı geçenlerde. 100 lira muayene parası. Öbürü okula başladı. Bir defter 30 lira... Bunları satanlar vurgun vurdular, milyoner oldular. Hayat zengine kolay. Bizim gibi fukaraya zor. Hava lar iyi diye bunca saat bekliyebiliyoruz. Kış gelince ne olacak? Çocuklarımız iyice aç mı kalacak? Niye bütün et satışını devlet yapmıyor? Daha çok et ve dükkan sağlamıyor?

● ...Ve diğerleri...

-Arife günü millet birbirini öldürüyor du bir kilo et alabilmek için. Polis geldi sonunda.

-Dün de sıra kavgası yüzünden polis bir kadını dövdü gözümüzün önünde...

-Biz çarşı esnafıyız. Kuyruk yüzünden iş yapamaz hale geldik. Ekmek paramızla oynamıyor. Açlıktan ölelim mi?

-Bu gidiş nereye varır?

-Bu gidiş bir çuval parayla bir kutu kibrit alacağımız güne dek varır. Ondan sonrasını bilmem artık..

-Bugünler, Rus Çarlığının son günlerine benziyor. Ne oldu orada sonra?

-Allah bizi o sondan korusun?

-Niye korusun ya? Orada 30 yıldır fiyat artışı görülmemiş

-Herşey gitgide kötüleşiyor. Hepsi tepemize biniyor.

-Onlar tok onlar rahat. Bizi düşünen yok. İşimiz Allaha mı kaldı?

Ve et kuyrukları, nisbeten ucuz et satan Et ve Balık kurumları önünde uzayıp gidiyor. Günlük çile, emekçi kadınlarımızın, emekçi halkımızın çilesi sürüyor. Bir kaç kilo et- birkaç kilo pirinç için...

"Ev kadınları, analar, bacılar sözümüz size!.. Tüm kadınlar birlik olun!.."

TV'DE KADIN ERKEK EŞİTLİĞİ

Geçtiğimiz Salı günü, "Günler Geçerken" isimli bir TV programında halktan kişilere kadın-erkek eşitliğiyle ilgili düşünceleri soruldu. Sarışın, oldukça bakımlı bir genç kızımız:

-"Anatomik açıdan da, her açıdan da erkek üstündür, bu tartışılmaz." derken, bu düzenin, yani kapitalist düzenin kadına benimsetmek istediği "güçsüz, erkeğin gölgesindeki kadın" anlayışının tipik bir örneğini oluşturuyordu. Bir ana namzedi olarak, bu genç kızımız, kadınların toplumsal bir işlev de olan doğurganlık özelliğini unutmuşa benziyordu...

Yine aslında emekçi olduğu her halinden belli olan sakallı bir yurttaşımız,

-"Kadın erkekle nasıl eşit olabilirmiş? Kadın gelsin de maden ocağında çalışsın bakalım" derken, yıllardır sürdürülen beyin yıkaması sonucunda aynı kavram kargaşasına düşerek, toplumsal eşitsizlikle, biyolojik farklılığı birbirine karıştırıyordu....

Sonra, kadın hakları konusunda "yetkili bir kişi" olarak sözü alan, Kadın Haklarını Koruma Derneği Başkanı Necla Orel, Türkiye'deki kadın sorunlarını, kocasının izni olmadan çalışma, seyahat etme ve mesken edinme bakımından yasal kısıtlamalar olarak özetledi. Ve tüm dünyada kadın hakları açısından Türkiye'nin en ileri ülkeler arasında yer aldığını da göğsünü gere gere vurguladı.

Şimdi soruyoruz:

-Yüzde 60'ı okuma - yazma bilmeyen, ekonomik özgürlüğü olmayan Türkiye kadınlarına, kocalarının izni olmaksızın çalışma, seyahat ve meskende ikamet hakkı yasal olarak tanınsa, Türkiye'de kadın-erkek eşitliği gerçekten sağlanmış olacak mı?

-Kadınlara tanınan haklar açısından dünyanın en ileri ülkeleri arasında olduğu söylenen Türkiye'de bu haklar ne denli hayata geçirilebilmiştir?

-Kırsal bölgelerde genç kızlarımız başlık parası karşılığında hâlâ bir mal gibi alınıp satılmıyor mu?

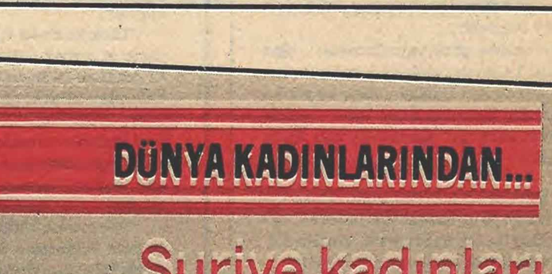
-Yasalardaki boşanma hakkını başta kırsal bölgelerde yaşayanlar olmak üzere, kadınlarımız ne ölçüde kullanabiliyor?

-Eşit işe eşit ücret hakkı hangi işyerinde geçerlidir?

TRT'de söz alan "kadın hakları savunucusu" bayanlardan sorularımıza yanıt bekliyoruz.

DÜNYA KADINLARINDAN...

Suriye kadınları bugün daha özgürler

Suriyeli atlet kadın

Suriye'de kadın hareketi, örgütsel olarak, 1967'de Suriye Kadınlar Genel Birliğinin kurulması ile başladı. O tarihden bu yana geçen on yılda Suriye kadınları geri ve geleneksel bir toplumun kabuğunu çatlatmaya çalışarak bir çok kazanımlar elde ettiler.

Suriye Kadınlar Genel Birliği Başkanı Bayan Hacir Sadık Birliğin çalışmaları hakkında bilgi verirken kısaca şunları söylüyor

"Genellikle ve her yerde kadınlar toplumun yarısını oluştururlar. Erkeklerle birlikte ve aynı şartlarla üretime katılırlar; yine de hor görülen, ezilen hep kadınlardır. Garip olan da bu. Bu gün bizim gibi kalkınma yolunda olan bir çok ülkede toplumun gelişmesi ancak kadın erkek eşitliği ve bu iki kesimin devrimci sosyalist süreç içinde yerlerini almaları ve görevlerini yapmalarıyle gerçekleşebilir. İşte bu gerçeğin ışığı altında Birliğimiz Kadınlarımıza Özgürlük kampanyasını başlatmış ve bu kampanyayı başarıyle sürdürmüştür. Bu çalışma sırasında izlenen yol Suriye kadınlarının sosyal, siyasal, kültürel ve eğitimsel düzeylerinin yükseltilmesi amacına yöneliktir. Çünkü emperyalistlerin ve gericilerin bıraktığı geri kalmışlık kalıntıları hala toplumumuzu etkilemektedir. Bu durumda, dış görünüşe göre her ne kadar özgürlük elde edilmiş ise de, önemli olan sosyal ilişkilerdeki gerçek özgürlüktür. Ancak böyle bir kazanım ile teori ve uygulama arasındaki fark giderilebilir ve ulusumuzun temel hedefi olan eşitlik ilkesine ulaşılmış olur ile rici sosyalist Arap toplumuna doğru ilk adım da ancak böyle atılmış olur. Çünkü, kadınsız hiç bir toplum düşünülemeyeceği gibi kadınsız toplumsal kalkınma da düşünülemez."

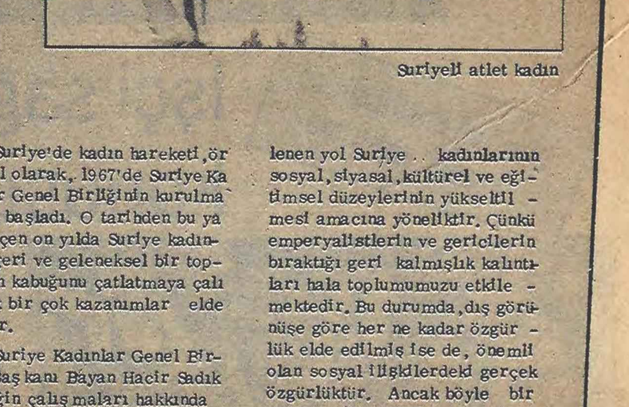
Bugün Suriye'de kadınlar her alanda varlıklarını duyurma ya başlamışlardır. Öğretimde ve çalışma hayatında erkeklerle birlikte aynı haklara sahiptirler. İşçi kadınlar erkek işçilerlebirlikte fabrikalarda ve atolyelerde aynı ağır şartlar ve eşit ücretle çalışmaktadırlar.

Suriyeli genç kızlar, lise döneminde erkek öğrencilerle birlikte her türlü silah ve savaş eğitimi de görmektedirler.

Arap ülkelerinin peçeli, yaşmaklı kadınının yerini artık yeni bir kadın almakta, toplumsal ilerleme savaşımı, kadın hakları için savaşımla elele yürümektedir.

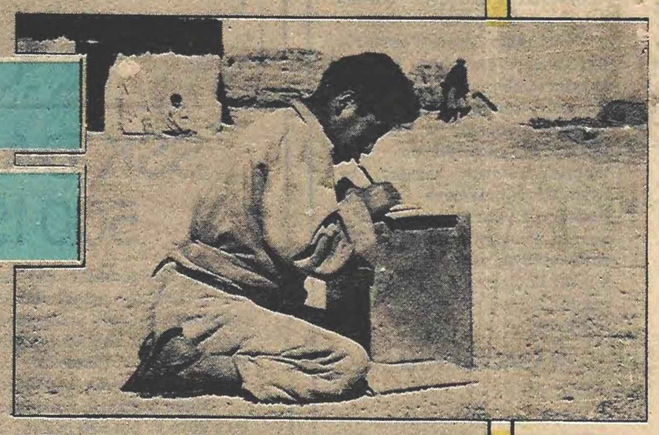
Suriye Kadınları Genel Birliği Başkanı Bayan Hacir Sadık.

Bir laboratuvarda çalışan Suriyeli kadın.

Okuyamamış analar!

Çocuklarınız okuyabilecek mi

23 Eylül 1977 tarihli gazetelerde Milli Eğitim Bakanı'nın şöyle bir demeci yer alıyordu: "İlköğretim Anayasamızca zorunludur ve parasızdır. Bu nedenle devlet parasız kitap dağıtacaktır."

Ve hemen arkasından yalnızca Türkçe kitaplarının ücretsiz verileceğini öğrendik. Peki ya gerisi?

İşte İlkokula başlayan çocuğun, ders kitapları dışında okula başlarken bir kerelik zorunlu gereksinmeleri:

Kara önlük.....	100-200 TL.
Beyaz yaka.....	10 TL.
Okul çantası ...	150 "
Ayakkabı	250 "
Pantolon	200 "
Çorap	10 "
Defter.....	10-30 TL. (kalınlığına göre)
Kurşunkalem ...	3 TL.
Silgi	3 "
Kalemtıraş	5 "
Boya kalemleri..	25-50 TL.
TOPLAM.....	911 TL.

2. MC'nin halkı koruduğunu ileri sürdüğü zam furyası aslında tüm ağırlığını halkın sırtına yüklemiştir. Anayasamızca zorunlu ve parasız olan ilk öğrenim bu günün koşullarında ancak belli sınıfların çocuklarının rahatlıkla yararlanabileceği ölçüde harcamaları gerektirmektedir. Maaş ya da ücreti belirli olan ve hiç bir artışın olmayacağı hükümetçe belirlenen gelir sahipleri, memurlar ve emekçiler, bir tek çocuklarını bile okutmakta güçlük çekmekteler. İki ya da üç çocuğunu okutmak zorunda olanlar ne yapacaklar? Ya çocuklar öğrenimden çekilip ekmek parası kazanma yolunu seçecekler; ya da yasal olmayan, doğruluk la bağdaşmayan yollardan para bulmak yolları aranacak.

Bu koşullarda mini mini öğrencileri kara önlükleri, beyaz yakaları, omuzladıkları çantaları ile görünce yüreklerinize sevinç dolabilir mi? "İşte yeni bir kuşak öğrenim için ilk adımı atıyor, toplumumuzun geleceği onların elinde" deyip, güven duyabilir misiniz? Çocuğunu ne tür bir eğitimin kucağına attığını, öğretmenin hangi düşünceye hizmet ettiğini bilemeyen ana-babanın tedirginliği haksız mıdır? Yeni öğrenim yılı ne yazık ki toplumumuzda sevinçten çok korku ile başlamaktadır.

Bugün, 3 bini aşkın köyümüzde okul bulunmamaktadır; bugün kırsal alanlarda yaşayan büyük çoğunluğumuzun çocuklarına pek az ölçüde ulaşabilen ilköğretim bundan böyle daha da gerileyecektir. Öte yandan, sanayi işçisi ve memur çocukları da okumayı sürdürme olanaklarını giderek ağır ödemeler karşısında yitireceklerdir. Sosyalist ülkelerde okuma oranı % 100'e yakın oranlara yükselirken, bizim toplumumuzda tersine işleyecek, okuyabilenlerimizin sayısı azalacaktır.

İşte, Başbakanın deyimiyle "Hür Demokratik Rejim" ile yönetilen Türkiye'de Anayasal güvence altındaki okuma hak ve özgürlüğünün bu günü ve geleceği...

PRATİK BİLGİLER

● Ayakkabınız ayağınızı sıkarsa ne yapmalı?

İri bir parça pamuk sirkeye batırılır ve ayakkabınızın burun kısmına konarak bir gün bekletilir. Bir gün sonra pamuk çıkarıldığında ayakkabınızın bir miktar geniş lediğini görürsünüz.

● Ayakkabınızı ne zaman seçmelisiniz?

Ayakkabı almaya öğleden sonra, hatta akşam üzeri gidiniz. Belki şaşıracaksınız, ama, ayaklarınız sabahları daha küçük ve dardır.

● Ayakkabı derisini yumuşatmak için...

Yağmur, rutubet ve giyilmeden beklemekten sertleşen ayakkabı derilerine biraz gazyağı sürerek, onları eski yumuşaklığına kavuşturabilirsiniz.

● Halıların kaymaması için...

Bu tür kilim ve halıların kaymaması için serilen tarafının dört ayrı köşesine birer ince lastik veya köpük sünger parçası dikmeniz kafi gelecektir.

● Diş fırçalarını temizlemek gerekir

Uzun süre kullandığımız diş fırçalarında macun birikmeleri olur. Özellikle fırçaların dip taraflarında kuruyarak kötü görünüm veren macunları çıkarmak için, fırçaları tuzlu suya batırıp bir süre beklemek kafidir.

● Süpürgeler nasıl temizlenir?

Sıcak sabunlu suda çalkalamak ve silkeleyip başaşağı koymak yeterlidir. Süpürgenizin tellerinin her zaman sert kalmasını istiyorsanız yere koymak yerine, sapından bir yere asınız.